

MAHARAJA KRISHNAKUMARSINHJI BHAVNAGAR UNIVERSITY
(With effect from Academic Year 2019-20)

M.S.W.

NAME OF THE SUBJECT SOCIAL WORK

SEMESTER 1st

ક્રમ	પેપર નંબર	પેપરનું નામ	કુલ ગુણ આંતરીક + બાહ્ય = કુલ	લઘુતમ પાસીગ આંતરીક + બાહ્ય = કુલ	પરીક્ષા સમય	શૈક્ષણીક કાર્યના કુલ કલાકો	કેડીટ
૧	૧૦૧	સામાજિક વિજ્ઞાનો	૩૦ + ૭૦ = ૧૦૦	૨૮ + ૧૨ = ૪૦		૧૫ અઠવાડિયા × ૫ કલાક = ૭૫	૦૫
૨	૧૦૨	સમાજકાર્યની વિચારધારાઓ	૩૦ + ૭૦ = ૧૦૦	૨૮ + ૧૨ = ૪૦		૧૫ અઠવાડિયા × ૫ કલાક = ૭૫	૦૫
૩	૧૦૩	સમાજકાર્યની પદ્ધતિઓ - ૧	૩૦ + ૭૦ = ૧૦૦	૨૮ + ૧૨ = ૪૦		૧૫ અઠવાડિયા × ૫ કલાક = ૭૫	૦૫
૪	૧૦૪	ક્ષેત્રકાર્ય	૩૦ + ૭૦ = ૧૦૦	૨૮ + ૧૨ = ૪૦		૧૫ અઠવાડિયા × ૧૦ કલાક = ૧૫૦	૦૫

SEMESTER 2nd

ક્રમ	પેપર નંબર	પેપરનું નામ	કુલ ગુણ આંતરીક + બાહ્ય = કુલ	લઘુતમ પાસીગ આંતરીક + બાહ્ય = કુલ	પરીક્ષા સમય	શૈક્ષણીક કાર્યના કુલ કલાકો	કેડીટ
૧	૨૦૧	સમાજકાર્યની પદ્ધતિઓ - ૨	૩૦ + ૭૦ = ૧૦૦	૨૮ + ૧૨ = ૪૦		૧૫ અઠવાડિયા × ૫ કલાક = ૭૫	૦૫
૨	૨૦૨	વિકાસાત્મક અને કલ્યાણકારી સેવાઓનું સંચાલન	૩૦ + ૭૦ = ૧૦૦	૨૮ + ૧૨ = ૪૦		૧૫ અઠવાડિયા × ૫ કલાક = ૭૫	૦૫
૩	૨૦૩	ગ્રામવિકાસ, સામાજિક વિકાસ અને નીતિ	૩૦ + ૭૦ = ૧૦૦	૨૮ + ૧૨ = ૪૦		૧૫ અઠવાડિયા × ૫ કલાક = ૭૫	૦૫
૪	૨૦૪	ક્ષેત્રકાર્ય અને ગ્રામ શિબિર	૩૦ + ૭૦ = ૧૦૦	૨૮ + ૧૨ = ૪૦		૧૫ અઠવાડિયા × ૧૪ કલાક = ૨૧૦	૦૭

MAHARAJA KRISHNAKUMARSINHJI BHAVNAGAR UNIVERSITY
(With effect from Academic Year 2019-20)

M.S.W.

NAME OF THE SUBJECT SOCIAL WORK

SEMESTER 3rd

ક્રમ	પેપર નંબર	પેપરનું નામ	કુલ ગુણ આંતરીક + બાહ્ય = કુલ	લઘુતમ પાસીંગ આંતરીક + બાહ્ય = કુલ	પરીક્ષા સમય	શૈક્ષણીક કાર્યના કુલ કલાકો	કેડીટ
૧	૩૦૧	સમાજકાર્યના ક્ષેત્રો - ૧	૩૦ + ૭૦ = ૧૦૦	૨૮ + ૧૨ = ૪૦		૧૫ અઠવાડિયા × ૫ કલાક = ૭૫	૫
૨	૩૦૨	સમાજકાર્યના ક્ષેત્રો - ૨	૩૦ + ૭૦ = ૧૦૦	૨૮ + ૧૨ = ૪૦		૧૫ અઠવાડિયા × ૭૫ કલાક = ૪૫	૫
૩	૩૦૩	સમાજકાર્યના ક્ષેત્રો - ૩	૩૦ + ૭૦ = ૧૦૦	૨૮ + ૧૨ = ૪૦		૧૫ અઠવાડિયા × ૫ કલાક = ૭૫	૫
૪	૩૦૪	ક્ષેત્રકાર્ય	૩૦ + ૭૦ = ૧૦૦	૨૮ + ૧૨ = ૪૦		૧૫ અઠવાડિયા × ૧૨ કલાક = ૧૮૦	૬

SEMESTER 4th

ક્રમ	પેપર નંબર	પેપરનું નામ	કુલ ગુણ આંતરીક + બાહ્ય = કુલ	લઘુતમ પાસીંગ આંતરીક + બાહ્ય = કુલ	પરીક્ષા સમય	શૈક્ષણીક કાર્યના કુલ કલાકો	કેડીટ
૧	૪૦૧	માનવ સંસાધન સંચાલન	૩૦ + ૭૦ = ૧૦૦	૨૮ + ૧૨ = ૪૦		૧૫ અઠવાડિયા × ૫ કલાક = ૭૫	૫
૨	૪૦૨	ઔદ્યોગીક સંબંધો, કામદાર કલ્યાણ અને મજૂર કાયદાઓ	૩૦ + ૭૦ = ૧૦૦	૨૮ + ૧૨ = ૪૦		૧૫ અઠવાડિયા × ૫ કલાક = ૭૫	૫
૩	૪૦૩	કેન્દ્રનિવાસ અને શૈક્ષણિક પ્રવાસ	૩૦ + ૭૦ = ૧૦૦	૨૮ + ૧૨ = ૪૦		૧૫ અઠવાડિયા × ૧૨ કલાક = ૧૮૦	૬
૪	૪૦૪	લઘુશોધ નિબંધ અથવા માનવ અધિકાર	૩૦ + ૭૦ = ૧૦૦	૨૮ + ૧૨ = ૪૦		૧૫ અઠવાડિયા × ૧૨ કલાક = ૧૮૦	૬

Ordinance-1 M.S.W (Master of Social Work):- Admission

કોઈપણ વિદ્યાશાખાના સ્નાતક કક્ષાએ ૪૦ ટકા કે તેથી વધુ ગુણ ધરાવતા વિદ્યાર્થીઓ પ્રવેશ પરીક્ષામાં બેસવા માટે લાયક ગણાશે. ન્યુનતમ લાયકાતથી SC/ST વિદ્યાર્થીઓને ૫ ટકાની છૂટછાટ આપવામાં આવશે.

- પ્રવેશ મધ્યસ્થ પ્રવેશ સમિતિ દ્વારા આપવામાં આવશે. યુનિવર્સિટી દ્વારા નક્કિ થતા કેન્દ્રીય પ્રવેશ સમિતિના નિયમો લાગુ પડશે.

Regulation - 1, M.S.W. Passing Standards

- 1.1 સમાજકાર્ય પારંગત માં ઉત્તિર્ણ થવા માટે પરીક્ષાર્થીએ આંતરીકમાં ૧૨ ગુણ અને બાહ્યમાં ૨૮ ગુણ મેળવવા જરુરી ગણાશે.
- 1.2 સેમેસ્ટર ૧, ૨, ૩ અને ૪ ના સંયુક્ત ગુણના આધારે ગ્રેડ આપવામાં આવશે.
- 1.3 ક્ષેત્રકાર્યમાં અને મૌખિક પરીક્ષામાં વિદ્યાર્થી પાસ થયેલ હોય અને થીયરીના પેપરમાં નાપાસ હોય તો ક્ષેત્રકાર્ય અને મૌખિક પરીક્ષાનાં ગુણ પરીણામ જાહેર કરવા માટે કેરી ફોરવર્ડ કરવામાં આવશે. એવી જ રીતે થીયરીના પેપરમાં પાસ હોય અને ક્ષેત્રકાર્યમાં અને મૌખિક પરીક્ષામાં નાપાસ હોય તો થીયરીના ગુણ પરીણામ જાહેર કરવા માટે કેરી ફોરવર્ડ કરવામાં આવશે.
- 1.4 રીપીટર વિદ્યાર્થીઓને પ્રાઈઝ, મેડલ વગેરે માટે લાયક ગણવામાં આવશે નહીં.

Regulation – 2 M.S.W. Internal Marking Structure.

ક્રમ	વિગત	ગુણ
૧	લેખિત પરીક્ષા	૧૫
૨	અસાઈનમેન્ટ / પ્રેજેન્ટેશન	૧૦
૨	હાજરી	૦૫
	કુલ	૩૦

નોંધ : અભ્યાસક્રમના ત્રણ એકમપૂર્ણ થયા બાદ આંતરીક પરીક્ષા ગોઠવવાની રહેશે. પરીક્ષા પૂર્ણ થયાબાદ એક અઠવાડિયામાં પરીણામ પત્રક વિભાગીય વડાની સહિ સિક્કાવાળુ કોલેજના નોટીસ બોર્ડ પર મુકવાનું રહેશે તેમજ વિદ્યાર્થીઓને ઉત્તરવહીઓ જોવા માટે આપી પરત મેળવવી.

Regulation – 3 M.S.W. field work, field work and rural camp, field work and educational tuar, placement program.

- 3.૧ સમાજકાર્ય સેમેસ્ટર-૧ અને સેમેસ્ટર-૨ માં વિદ્યાર્થીઓએ ગામડામાં ક્ષેત્રકાર્ય માટે અઠવાડિયામાં બે દિવસ જવાનું રહેશે. જેમાં એક દિવસ દરમીયાન ૫ (પાંચ) કલાક કામ કરવાનું રહેશે. જેનો વિદ્યાર્થીએ દૈનિક અહેવાલ લખી સેમેસ્ટરના અંતે અર્ધવાર્ષિક અહેવાલ જમાં કરાવવાનો રહેશે. આ કામગીરી વિદ્યાર્થી કોલેજના માર્ગદર્શકના માર્ગદર્શન અનુસાર કરવાની રહેશે.
- 3.૨ સમાજકાર્ય સેમેસ્ટર-૨માં ગ્રામ્ય વિસ્તારમાં ૧૦ દિવસની ગ્રામ શિબિર ગોઠવવાની રહેશે. જેમાં વિદ્યાર્થીએ ફરજિયાત જોડાવાનું રહેશે. જેનો વિદ્યાર્થીએ દૈનિક અહેવાલ બનાવી શિબિર પૂર્ણ થયાબાદ જમાં કરાવવાનો રહેશે.(N.S.S. શિબિર સિવાય) સંજોગોવસાત કોઈ કારણથી શિબિરમાં ન જોડાય શકનાર વિદ્યાર્થીએ પછીના વર્ષમાં સેમેસ્ટરમાં જ્યારે શિબિર યોજવામાં આવે ત્યારે જોડાવાનું રહેશે. સેમેસ્ટર -૨માં માત્ર શિબિરમાં ન જોડાય શક્યા હોય તેવા વિદ્યાર્થીને સેમેસ્ટર -૪ માં પ્રવેશ માટે લાયક ગણાશે.જ્યા સુધી શીબિર પૂર્ણ ના કરે ત્યા સુધી પરિણામ અનામત રાખવામાં આવશે.
- 3.૩ સમાજકાર્ય સેમેસ્ટર-૩ના વિદ્યાર્થીઓએ કુલ મળીને ૩૦ દિવસ ક્ષેત્રકાર્ય માટે સંસ્થાઓ, કંપનીઓ અને કચેરીઓમાં જવાનું રહેશે.જેમાં એક દિવસ દરમીયાન ૬ (છ) કલાક કામ કરવાનું રહેશે જેમાં કોઈ એક સંસ્થા, કંપની કે કચેરીમાં ૩ થી વધુ વિદ્યાર્થી મુકી શકાશે નહીં. પરંતુ એક જ સંસ્થા, કંપની કે કચેરીની અલગ- અલગ શાખાઓ/વિભાગોમાં ત્રણ-ત્રણ વિદ્યાર્થીઓ મૂકી શકાય. જેનો વિદ્યાર્થીએ દૈનિક અહેવાલ લખી સેમેસ્ટરના અંતે અર્ધવાર્ષિક અહેવાલ જમાં કરાવવાનો રહેશે. આ કામગીરી વિદ્યાર્થી કોલેજના તથા ક્ષેત્રકાર્યની સંસ્થાઓ, કંપનીઓ અને કચેરીઓના માર્ગદર્શકના સંયુક્ત માર્ગદર્શન અનુસાર કરવાની રહેશે.
- 3.૪ સમાજકાર્ય સેમેસ્ટર-૪ના વિદ્યાર્થીઓએ કુલ ૩૦ દિવસ કેન્દ્રનિવાસ માટે સંસ્થાઓ, કંપનીઓ અને કચેરીઓમાં જવાનું રહેશે.જેમાં એક દિવસ દરમીયાન ૬ (છ) કલાક કામ કરવાનું રહેશે. જેમાં કોઈ એક સંસ્થા, કંપની કે કચેરીમાં ૩ થી વધુ વિદ્યાર્થી મુકી શકાશે નહીં. પરંતુ એક જ સંસ્થા, કંપની કે કચેરીની અલગ- અલગ શાખાઓ/વિભાગોમાં ત્રણ-ત્રણ વિદ્યાર્થીઓ મૂકી શકાય. જેનો વિદ્યાર્થીએ સેમેસ્ટરના અંતે સમગ્ર અહેવાલ જમાં કરાવવાનો રહેશે. આ કામગીરી વિદ્યાર્થી કોલેજના તથા ક્ષેત્રકાર્યની સંસ્થાઓ, કંપનીઓ અને કચેરીઓના માર્ગદર્શકના સંયુક્ત માર્ગદર્શન અનુસાર કરવાની રહેશે.
- 3.૫ સમાજકાર્ય સેમેસ્ટર-૪માં ગુજરાત કે અન્ય રાજ્યોમાં શૈક્ષણિક પ્રવાસ ૧૦ દિવસનો ગોઠવવાનો રહેશે. જેમાં વિદ્યાર્થીએ ફરજિયાત જોડાવાનું રહેશે. જેમાં સંસ્થાઓ, કંપનીઓ, કચેરીઓ કે સમાજકાર્યની શૈક્ષણિક સંસ્થાઓની મુલાકાત લેવાની રહેશે. જેનો વિદ્યાર્થીએ દૈનિક અહેવાલ બનાવી શૈક્ષણિક પ્રવાસ પૂર્ણ થયાબાદ જમાં કરાવવાનો રહેશે. સંજોગોવસાત કોઈ કારણથી પ્રવાસમાં ન જોડાય શકનાર વિદ્યાર્થીએ પછીના વર્ષમાં સેમેસ્ટરમાં જ્યારે પ્રવાસ યોજવામાં આવે ત્યારે જોડાવાનું રહેશે. જ્યાં સુધી પ્રવાસ પૂર્ણ ન કરે ત્યાં સુધી પરિણામ અનામત રાખવામાં આવશે.

MAHARAJA KRISHNAKUMARSINHJI BHAVNAGAR UNIVERSITY
(With effect from Academic Year 2019-20)

Regulation – 4 M.S.W. field work, field work and rural camp, field work and educational tour, placement marking structure (viva voce).

4.1 internal marking structures (viva voce).paper no: 104, 304, 404

ક્રમ	નિર્ણાયક	મૂલ્યાંકનનો આધાર	ગુણ ભાર
૧	સંયોજક	સમજણ, વિષયસજ્જતા	૧૦
૨	માર્ગદર્શક	દૈનિક અહેવાલ, વાર્ષિક અહેવાલ, ખાનગી મૂલ્યાંકન અહેવાલ, નિયમિતતા, વર્તણૂક, કાર્યદક્ષતા, સમજણ વગેરે.,	૨૦
		કુલ	૩૦

નોંધ : ક્ષેત્રકાર્ય/કેન્દ્રનિવાસ પૂર્ણ થયાબાદ તરત જ અને બાહ્ય પરીક્ષા શરૂ થતા પહેલા મૌખિક આંતરીક પરીક્ષા લેવાની રહેશે.

Marking structures (viva voce).paper no: 204, 403

ક્રમ	નિર્ણાયક	મૂલ્યાંકનનો આધાર	ગુણ ભાર
૧	સંયોજક	સમજણ, વિષયસજ્જતા	૧૦
૨	માર્ગદર્શક	દૈનિક અહેવાલ, વાર્ષિક અહેવાલ, ખાનગી મૂલ્યાંકન અહેવાલ, નિયમિતતા, વર્તણૂક, કાર્યદક્ષતા, સમજણ વગેરે.,	૨૦
		કુલ	૨૧+૮=૩૦

નોંધ : ક્ષેત્રકાર્ય પૂર્ણ થયાબાદ તરત જ અને બાહ્ય પરીક્ષા શરૂ થતા પહેલા ક્ષેત્રકાર્ય અને ગ્રામ શિબિર, ક્ષેત્રકાર્ય અને શૈક્ષણિક પ્રવાસ મૌખિક આંતરીક પરીક્ષા લેવાની રહેશે.

- સેમેસ્ટર-૨માં ક્ષેત્રકાર્ય અને ગ્રામ શિબિર તથા સેમેસ્ટર-૪માં ક્ષેત્રકાર્ય અને શૈક્ષણિક પ્રવાસમાં ક્ષેત્રકાર્ય ૨૧ ગુણ આંતરીક રહેશે. જેમાં પાસીંગ ધોરણ ૪૦ ટકાનું રહેશે. જ્યારે ગ્રામ શિબિર તથા શૈક્ષણિક પ્રવાસ ૮ ગુણ આંતરીક રહેશે.

4.2 External Marking Structure (viva voce).

- ક્ષેત્રકાર્યના દૈનિક અહેવાલ, વાર્ષિક અહેવાલ અને કેન્દ્રનિવાસના વાર્ષિક અહેવાલ, ખાનગી અહેવાલ, રજૂઆત, સમજણ વગેરેના આધારે મૌખિક પરીક્ષા ૭૦ ગુણની લેવામાં આવશે.
- પેપર નં-૨૦૪ ક્ષેત્રકાર્ય અને ગ્રામ શિબિરના દૈનિક અહેવાલ અને પેપર નં- ૪૦૩માં કેન્દ્રનિવાસ અને શૈક્ષણિક પ્રવાસના દૈનિક અહેવાલ, વાર્ષિક અહેવાલ, ખાનગી અહેવાલ, રજૂઆત, સમજણ વગેરેના આધારે મૌખિક પરીક્ષા ક્ષેત્રકાર્યની ૪૮ ગુણ તથા ગ્રામશિબિર અને શૈક્ષણિક પ્રવાસની ૨૧ ગુણની લેવામાં આવશે.
- સેમેસ્ટર-૨માં ક્ષેત્રકાર્ય અને ગ્રામ શિબિર તથા સેમેસ્ટર-૪માં કેન્દ્રનિવાસ અને શૈક્ષણિક પ્રવાસ બન્નેમાં વિદ્યાર્થીએ અલગથી પાસ થવું જરૂરી છે.

પેપર નં- ૧૦૧ સામાજિક વિજ્ઞાનો

ગુણ - ૧૦૦ (આંતરિક - ૩૦ + બાહ્ય - ૭૦)
ક્રેડિટ - ૦૫

એકમ :- ૧

- ૧.૧ સમાજશાસ્ત્ર અને સમાજકાર્ય વચ્ચેનો સંબંધ.
- ૧.૨ સમાજનો અર્થ અને ખ્યાલ. સમાજશાસ્ત્રનો અર્થ અને ખ્યાલ અને લક્ષણો.
- ૧.૩ સામાજિક સ્તરીકરણ, સામાજિક નિયંત્રણ અને સામાજિક વિઘટનનો અર્થ અને લક્ષણો.
- ૧.૪ સંસ્કૃતિનો અર્થ અને ખ્યાલ અને લક્ષણો.
- ૧.૫ લોકરીવાજ, મૂલ્યો, ધોરણો, માન્યતાઓ અને પરંપરાનો ખ્યાલ તથા અર્થ.

એકમ :- ૨

- ૨.૧ સામાજિક સંસ્થાનો અર્થ, ખ્યાલ અને લક્ષણો.
- ૨.૨ ધર્મ, શિક્ષણ, જ્ઞાતિ, કુટુંબ, લગ્ન, રાજ્ય સંસ્થાનો પરિચય.
- ૨.૩ સામાજિક પરિવર્તનનો અર્થ, લક્ષણો અને કારક પરિબલો.
- ૨.૪ મનોવિજ્ઞાન અને સમાજકાર્ય વચ્ચેનો સંબંધ, મનોવિજ્ઞાનનો અર્થ અને ખ્યાલ.
- ૨.૫ વ્યક્તિત્વનો અર્થ, ખ્યાલ અને પ્રકારો, જીવનચક્રના આઠ તબક્કાઓ

એકમ :- ૩

- ૩.૧ રાજ્યશાસ્ત્ર અને સમાજકાર્ય વચ્ચેનો સંબંધ તથા મહત્વ.
- ૩.૨ રાજ્યનો અર્થ અને તેના લક્ષણો. રાજ્યશાસ્ત્રનો અર્થ, ખ્યાલ અને તેનું કાર્યક્ષેત્ર.
- ૩.૩ હકકોનું સ્વરૂપ, વ્યાખ્યા, મહત્વ અને મૂળભૂત હકકો.
- ૩.૪ ફરજનો અર્થ અને મૂળભૂત ફરજો.
- ૩.૫ લોકશાહીનો અર્થ અને લક્ષણો. ભારતમાં લોકશાહી અને ભારતની લોકશાહી સામે ભયસ્થાનો.

એકમ :- ૪

- ૪.૧ અર્થશાસ્ત્ર અને સમાજકાર્ય વચ્ચેનો સંબંધ.
- ૪.૨ ભારતની નવી આર્થિક નિતી અને તેના લાભાલાભ (ઉદારીકરણ, ખાનગીકરણ, વૈશ્વિકરણ).
- ૪.૩ માનવ વિકાસ આંક - ભારત અને માનવ વિકાસ આંક, જાતિય વિકાસ આંક અને માનવ ગરીબી આંક.
- ૪.૪ ગરીબીનો અર્થ, નિર્દેશકો અને કારણો.
- ૪.૫ ઉત્પાદનનો અર્થ, ઉત્પાદનના સાધનો નો અર્થ અને લક્ષણો

સંદર્ભ ગ્રંથ

સમાજશાસ્ત્ર

૧. સમાજશાસ્ત્ર પરિચય, પ્રો. એ.જી. શાહ, જે.કે. દવે, અનડા, અમદાવાદ.
૨. સામાજિક સમસ્યાઓ, પ્રો. એ.જી. શાહ, જે.કે. દવે, અનડા, અમદાવાદ.
૩. ભારતીય સમાજનો પરિચય, પ્રો. એ.જી. શાહ, જે.કે. દવે, અનડા, અમદાવાદ.
૪. ભારતમાં સમાજ માળખું અને પરિવર્તન, પ્રો. એ.જી. શાહ, જે.કે. દવે, અનડા, અમદાવાદ.
૫. આધુનિક ભારતમાં સામાજિક પરિવર્તન, પ્રો. એ.જી. શાહ, જે.કે. દવે, અનડા, અમદાવાદ.
૬. લગ્ન, કુટુંબ અને સગપણ સંબંધો, પ્રો. એ.જી. શાહ, જે.કે. દવે, અનડા, અમદાવાદ.
૭. સમાજશાસ્ત્રની મૂળભૂત વિભાવનાઓ, ડૉ. વાય.એ.પરમાર, પોપ્યુલર પ્રકાશન, સુરત.
૮. ભારતીય સમાજ, પોપ્યુલર પ્રકાશન, સુરત.
૯. સામાજિક સ્તરરચના, પોપ્યુલર પ્રકાશન, સુરત.
૧૦. સમાજશાસ્ત્ર પરિચય, પોપ્યુલર પ્રકાશન, સુરત.
૧૧. સામાન્ય સમાજશાસ્ત્ર, પોપ્યુલર પ્રકાશન, સુરત.
૧૨. સમાજશાસ્ત્ર પરિચય, ડૉ. અનિલ એસ. વાઘેલા, યુનિવર્સિટી ગ્રંથ નિર્માણ બોર્ડ, અમદાવાદ.
૧૩. લગ્ન કુટુંબ અને સંબંધ (રક્તસંબંધ), ડૉ. અનિલ એસ. વાઘેલા, યુનિવર્સિટી ગ્રંથ નિર્માણ બોર્ડ, અમદાવાદ.
૧૪. સમાજશાસ્ત્રના મૂળતત્ત્વો, ડૉ. તારાબહેન પટેલ, યુનિવર્સિટી ગ્રંથ નિર્માણ બોર્ડ, અમદાવાદ.
૧૫. લગ્ન, કુટુંબ અને સમાયોજન, ધીરજ ધકાન.
૧૬. સમાજશાસ્ત્ર પરિચય, સલામત, વર્તમાન, ૧૦|૧૧
૧૭. Sociology, Green
૧૮. Sociology, Horton & Hant, macgraw hill book co.
૧૯. Sociology, Johanson H.
૨૦. Marriage & Family in India, kapdia K.M.

૨૧. The elements of social science, Maciver R.M.
૨૨. Sociology, Bogards
૨૩. Sociology, Broom & Salznic
૨૪. Fundamental of Sociology, Gisburt.
૨૫. Cultural Sociology, Gillin & Gillin
૨૬. A hand book of Sociology, Ogburn & Nimcorfe.
૨૭. What is Sociology ? An Introduction to the Dicipline & Profesion, Alex Inkeles, Prentice Hall inc.
૨૮. Samaj Khand, Gujarat university.
૨૯. Sociology, Fichter joseph H., The uni. Of Chicago press.
૩૦. Sociology; basic concepts, Rawat H.K., Rawat publication, new delhi.
૩૧. Social structure & change, sharma KL, Rawat publication, new delhi.

માનવ વિકાસ

૧. પ્રગત સામાન્ય મનોવિજ્ઞાન, ડૉ. બી.એ. પરીખ, યુનિવર્સિટી ગ્રંથ નિર્માણ બોર્ડ, અમદાવાદ.
૨. માનવશાસ્ત્ર, ડૉ. હર્ષિદા દવે, યુનિવર્સિટી ગ્રંથ નિર્માણ બોર્ડ, અમદાવાદ.
૩. આધુનિક મનોવિજ્ઞાન, ન્યુ પોપ્યુલર, સુરત.
૪. બાળ મનોવિજ્ઞાન, ડૉ. નાનક કામદાર, પાર્શ્વ પ્રકાશન, અમદાવાદ.
૫. વ્યવહારિક મનોવિજ્ઞાન ડૉ. અરવિંદ એસ. શાહ, પાર્શ્વ પ્રકાશન, અમદાવાદ.
૬. મૂળભૂત મનોવૈજ્ઞાનિક પ્રક્રિયાઓ, અનંત વસાણી અને દિપક શાહ, સી. જમનાદાસ કંપની, અમદાવાદ.
૭. ભારતીય બંધારણ, સી. જમનાદાસ કંપની, અમદાવાદ.
૮. માનવ વિકાસનું મનોવિજ્ઞાન, પોપ્યુલર પ્રકાશન, સુરત.

રાજ્યશાસ્ત્ર

૧. રાજ્યશાસ્ત્ર પરિચય ભાગ ૧/૨, પ્રો. હસમુખ પંડયા, અનડા પ્રકાશન, અમદાવાદ.
૨. ભારતનો બંધારણીય ઇતિહાસ, પોપ્યુલર પ્રકાશન, સુરત.
૩. લોકશાહી, રક્ષા વ્યાસ, ગુજરાત વિશ્વ કોષ ટ્રસ્ટ, અમદાવાદ.
૪. ડેમોક્રેસી, પાવર એન્ડ જસ્ટીસ, વ્રાયન બારી.
૫. An Introduction to politics, soltav Roger.
૬. Introduction to government, Rieniw Robert.

અર્થશાસ્ત્ર

૧. ભારતીય અર્થકારણ, બી.ડી. પરમાર, સી. જમનાદાસ એન્ડ કંપની, અમદાવાદ.
૨. અર્થશાસ્ત્રના સિદ્ધાંતો, બી.ડી. પરમાર, સી. જમનાદાસ એન્ડ કંપની, અમદાવાદ.
૩. અર્થશાસ્ત્રના સિદ્ધાંતો (એકમલક્ષી અર્થશાસ્ત્ર), આર.સી.જોષી અને ડૉ. બી.કે ભટ્ટ, પોપ્યુલર પ્રકાશન, સુરત.
૪. ભારતના આર્થિક વિકાસની સમસ્યાઓ, આર.સી.જોષી, પોપ્યુલર પ્રકાશન, સુરત.
૫. આર્થિક વિચારધારાનો ઇતિહાસ, આર.સી.જોષી, પોપ્યુલર પ્રકાશન, સુરત.
૬. વિકાસ અને પર્યાવરણલક્ષી અર્થશાસ્ત્ર, સી. જમનાદાસ કંપની, અમદાવાદ.
૭. ભારતના આર્થિક સમસ્યાઓ, મયુર પ્રકાશન, અમદાવાદ.
૮. વિકાસનું અર્થશાસ્ત્ર, પોપ્યુલર પ્રકાશન, સુરત.
૯. અર્થશાસ્ત્રના મૂળતત્વો, ન્યુ પોપ્યુલર પ્રકાશન, સુરત.
૧૦. માનવ વિકાસ અહેવાલ-૨૦૦૪, ઇન્ડીરા હિરવે, મહાત્મા ગાંધીશ્રમ પ્રતિષ્ઠાન, અમદાવાદ.
૧૧. Poverty, Globalization and Inequality, Kalplinsky.
૧૨. The Poverty Question : search for solutions, yogesh atal

પેપર નં- ૧૦૨ સમાજકાર્યની વિચારધારાઓ

ગુણ - ૧૦૦ (આંતરિક - ૩૦ + બાહ્ય - ૭૦)
ક્રેડિટ - ૦૫

એકમ :- ૧

- ૧.૧ સમાજકાર્યનો અર્થ અને ખ્યાલ.
- ૧.૨ સમાજકાર્ય અંગેની ગેરમાન્યતાઓ.
- ૧.૩ સમાજકાર્યની મૂળભૂત માન્યતાઓ.
- ૧.૪ સમાજકાર્યની વિશેષતાઓ.
- ૧.૫ ઈંગ્લેન્ડમાં સમાજકાર્યનો ઇતિહાસ.

એકમ :- ૨

- ૨.૧ અમેરિકામાં સમાજકાર્યનો ઇતિહાસ.
- ૨.૨ ભારતમાં સમાજકાર્યનો ઇતિહાસ- ધર્મ, કુટુંબ અને જ્ઞાતિ.
- ૨.૩ ભારતમાં સમાજકાર્યનો ઇતિહાસ- સંતો.
- ૨.૪ ભારતમાં સમાજકાર્યનો ઇતિહાસ- સમાજસુધારકો.
- ૨.૫ ભારતમાં સમાજકાર્યનો ઇતિહાસ- વ્યવસાયિક સમાજકાર્યનો ઉદ્ભવ અને વિકાસ.

એકમ :- ૩

- ૩.૧ સમાજકાર્યના ધ્યેયો, ઉદ્દેશો, મૂલ્યો.
- ૩.૨ સમાજકાર્યના ક્ષેત્રો (પરીચયાત્મક) / કાર્યો.
- ૩.૩ સમાજકાર્યની ગાંધી વિચારધારા- ગાંધીજીના સમાજકાર્યના અભિગમો.
- ૩.૪ ગાંધીજીની કાર્યપદ્ધતિની લાક્ષણિકતાઓ./ગાંધી વિચારની પ્રસ્તુતતા.
- ૩.૫ કાર્યકર સેવાર્થી સંબંધ અને તેની લાક્ષણિકતાઓ.

એકમ :- ૪

- ૪.૧ વ્યવસાયનો અર્થ અને વ્યવસાયના માપદંડો.
- ૪.૨ સમાજકાર્ય એક વ્યવસાયના રૂપમાં તથા સમાજકાર્યની આચાર સંહિતા
- ૪.૩ સમાજકાર્યના ઘટક તરીકે કાર્યકર્તા, / સેવાર્થી.
- ૪.૪ સમાજકાર્યના ઘટક તરીકે સંસ્થા.
- ૪.૫ સમાજસેવા અને સમાજકાર્ય વચ્ચેનો તફાવત.

સંદર્ભ ગ્રંથ

૧. વ્યાવસાયિક સમાજકાર્યના આધારસ્તંભો, ડૉ. આનંદી પટેલ, વ્યાવસાયિક અભિવૃત્તિ પ્રકાશન, અમદાવાદ.
૨. ગાંધીજીનું ધર્મદર્શન, મગનભાઈ જો. પટેલ, યુનિવર્સિટી ગ્રંથ નિર્માણ બોર્ડ, અમદાવાદ.
૩. સમાજકાર્યના ઇતિહાસ, ડૉ. આનંદી પટેલ, વ્યાવસાયિક અભિવૃત્તિ પ્રકાશન, અમદાવાદ.
૪. સમાજકાર્યના ઇતિહાસ, ડૉ. આનંદી પટેલ, વ્યાવસાયિક અભિવૃત્તિ પ્રકાશન, અમદાવાદ.
૫. સમાજકાર્યના ઇતિહાસ, ડૉ. આનંદી પટેલ, વ્યાવસાયિક અભિવૃત્તિ પ્રકાશન, અમદાવાદ.
૬. સમાજકાર્યના ઇતિહાસ, ડૉ. આનંદી પટેલ, વ્યાવસાયિક અભિવૃત્તિ પ્રકાશન, અમદાવાદ.
૭. સમાજકાર્યના ઇતિહાસ, ડૉ. આનંદી પટેલ, વ્યાવસાયિક અભિવૃત્તિ પ્રકાશન, અમદાવાદ.
૮. સમાજકાર્યના ઇતિહાસ, ડૉ. આનંદી પટેલ, વ્યાવસાયિક અભિવૃત્તિ પ્રકાશન, અમદાવાદ.
૯. વ્યાવસાયિક સમાજકાર્યના ઇતિહાસ, ડૉ. આનંદી પટેલ, વ્યાવસાયિક અભિવૃત્તિ પ્રકાશન, અમદાવાદ.
૧૦. સમાજકાર્યના ઇતિહાસ, ડૉ. આનંદી પટેલ, વ્યાવસાયિક અભિવૃત્તિ પ્રકાશન, અમદાવાદ.
૧૧. સમાજકાર્યના ઇતિહાસ, ડૉ. આનંદી પટેલ, વ્યાવસાયિક અભિવૃત્તિ પ્રકાશન, અમદાવાદ.
૧૨. Social work, Leena Dominell, Rawat Publications, Delhi.
૧૩. Ideology and Social work, Murali Desai, Rawat Publications, Delhi.
૧૪. Social work values and ethics, Frederic G. Reamer, Rawat Publications, Delhi.
૧૫. Social work an integrated approach, Sanjay Bhattacharya, Deep and Deep Publications, Delhi.
૧૬. Introduction to Social work - History concept methods and field, paul D. Chawdhary, Atmaram and sons, Delhi.
૧૭. Towards a philosophy of social work in India, Dasgupta S., Popular book services.

MAHARAJA KRISHNAKUMARSINHJI BHAVNAGAR UNIVERSITY
(With effect from Academic Year 2019-20)

૧૮. Gandhian approach to social work, Dayal p., Gujarat Vidyapith, Ahmedabad.
૧૯. Towards people centred development, Desai Murli, Monterio Anjali, Narayan Lata, TATA Institute of social sciences, Mumbai
૨૦. Concept and methods of Social work, Friedlander Walter A., Prentice Hall inc., Englewood cliffs, New Jersey.
૨૧. Introduction of Social Welfare, Friedlander Walter A., Prentice Hall inc., New york.
૨૨. Gandhian approach to Development and Social work, Gangrade K.D., Concept publishing company, New Delhi.
૨૩. Social Aspect of Development , Gore M.S., Rawat Publications, Delhi.
૨૪. Social work and Social work Education, Gore M.S., Asia Publishing House, Bombay.
૨૫. Social work in India, Khiduka S.K., Sarvoday Sahitaya Samaj, Jaipur.
૨૬. Social work profession in India, Misra P.D., New Royal book, Luckhnow.
૨૭. Social work and Social Action, Siddiqui H.Y, Harman Publication, New Delhi.
૨૮. History and Philosophy of Social Work in India, Wadia A.R., Allied Publishers, Bombay.

પેપર નં- ૧૦૩ સમાજકાર્યની પદ્ધતિઓ - ૧

ગુણ - ૧૦૦ (આંતરિક - ૩૦ + બાહ્ય - ૭૦)
કેડિટ - ૦૫

એકમ :- ૧ સામાજિક વૈચકિતક સેવાકાર્ય

- ૧.૧ વૈચકિતક સેવાકાર્યનો અર્થ, ખ્યાલ અને જરૂરિયાત.
- ૧.૨ વૈચકિતક સેવાકાર્ય નો ઇતિહાસ - ભારત, અમેરિકા, ઇંગ્લેન્ડ.
- ૧.૩ વૈચકિતક સેવાકાર્યની તત્વદર્શીય માન્યતાઓ અને વૈચકિતક સેવાકાર્યના સિદ્ધાંતો.
- ૧.૪ વૈચકિતક સેવાકાર્યના તત્વો
- ૧.૫ વૈચકિતક સેવાકાર્યની કુશળતાઓ

એકમ :- ૨ સામાજિક બૂથકાર્ય

- ૨.૧ બૂથનો અર્થ, ખ્યાલ અને મહત્ત્વ, પ્રકારો.
- ૨.૨ બૂથકાર્યનો અર્થ, ખ્યાલ અને મૂળભૂત માન્યતાઓ.
- ૨.૩ સામાજિક બૂથકાર્ય પદ્ધતિનો ઇતિહાસ - ભારત, અમેરિકા, ઇંગ્લેન્ડ
- ૨.૪ બૂથકાર્યના ઉદ્દેશો અને મૂલ્યો, બૂથકાર્યના સિદ્ધાંતો.
- ૨.૫ કાર્યક્રમ, આયોજન અને વિકાસ અને તેમાં કાર્યકર્તાની ભૂમિકા અને કુશળતાઓ.

એકમ :- ૩ સામુદાયિક સંગઠન

- ૩.૧ સમુદાયનો અર્થ અને લાક્ષણિકતાઓ.
- ૩.૨ ગ્રામીણ સમુદાય અને શહેરી સમુદાયનો લાક્ષણિકતાઓ.
- ૩.૩ સામુદાયિક સંગઠનનો અર્થ, ખ્યાલ અને લાક્ષણિકતાઓ.
- ૩.૪ સામુદાયિક સંગઠન પદ્ધતિના સિદ્ધાંતો.
- ૩.૫ સામુદાયિક સંગઠનની પ્રક્રિયા.

એકમ :- ૪ સામુદાયિક સંગઠન

- ૪.૧ સામુદાયિક સંગઠનના ઉદ્દેશો. સામુદાયિક સંગઠન અને સામુદાયિક વિકાસ વચ્ચેનો તફાવત.
- ૪.૨ સામુદાયિક સંગઠન પદ્ધતિની કુશળતાઓ.
- ૪.૩ સામુદાયિક સંગઠનની ભૂમિકાઓ.
- ૪.૪ સામુદાયિક સંગઠનના મોડેલ્સ.
- ૪.૫ સશક્તિકરણનો ખ્યાલ, પ્રક્રિયા અને તેમાં આવતી બાધાઓ.

સંદર્ભ ગ્રંથ

૧. માર્ક જીવન એજ મારી વાણી ભાગ ૧ થી ૪, નારાયણ દેસાઈ, નવજીવન પ્રકાશન મંદિર, અમદાવાદ.
૨. ગ્રામીણ સમાજશાસ્ત્ર, પ્રો. એ.જી. શાહ, જે.કે. દવે, અનડા, અમદાવાદ.
૩. નગર સમાજશાસ્ત્ર, પ્રો. એ.જી. શાહ, જે.કે. દવે, અનડા, અમદાવાદ.
૪. **Samaj k viktk sevakary Darjagidn im& ,]%pdx ihNI sS4an, l qn}**
૫. **Samaj k viktk sevakary Darj kumar]pa'yay**
૬. **smj kayRke9e, Darjixkumar,]trpdx ihNI, sS4an, l qn}**
૭. **Samaj k sanik kayR Darjagidn im& ,]%pdx ihNI sS4an, l qn}**
૮. **smj kayRs^2at Ov. AWas, kpalish sDh, nv jyat slmm pH lkæn, l qn}**
૯. **smj kayRlxR Ov. p'al ya, insaAhmd Aar, ibi3x bla idpæ l qn}**
૧૦. **smj kayRs^2at AaE Vyvhar, kurish itl ara pkaxn k&, l qn}**
૧૧. **smj k kayRka pircy, Darmpal caEri, Aalharan AND sNs, l qn}**
૧૨. **Vvasayk smj kayR DarAAs [nark&5I, glusI sa&yI pH lkæn, l qn}**
૧૩. **smj kayR tjskr pa-Dy AajSkr pa-Dy, wart bla s&R, l qn}**
૧૪. **smj kayRlxR, tjskr pa-Dy AajSkr pa-Dy, wart pkaxn, l qn}**
૧૫. **kMin3I AaDaj æn 0-D H ang, Aa4r ihl mE, d m&iml n kMnI, Ny&R**
૧૬. **kMin3I AaDaj æn, k&R rse, Os&syæn Aaf sael v&S Ryy&R**

MAHARAJA KRISHNAKUMARSINHJI BHAVNAGAR UNIVERSITY
(With effect from Academic Year 2019-20)

૧૭. કમિનિ આગળજેન [ન [i-Dya ગ્રાફિકલ, પાપુર પ્કાન, બાલેસમ્જ કાર્સ 2૦. વાસ, કપાલિશ સહ, નવ જ્યૅ સભા
પબ્લિકેન, 1૧૧}
૧૮. Social Case Work , R.K.Upadhyay, Rawat Publications, Jaipur and New Delhi
૧૯. Theory and Practice of social case Work, Hamilton, Gordon, Columbia University Press, New York-1951.
૨૦. Social Diagnosis, Richmond, Mary, Russell Sage Foundation, New York-1917.
૨૧. What is Social Case Work ?, Richmond, Mary, Russell Sage Foundation, New York-1922.
૨૨. Social Case Work Taber, L.R. and Taber, R.H., Sage Foundation, London-1985.
૨૩. Group Work (Theories and Practices), H.Y. Siddiqui, Rawat Publications, Jaipur.
૨૪. Group Process in Social Work, Douglas, Tom, New York: Wiley-1979.
૨૫. Social Group Work, Konopka, Gisela, Englewood Cliffs, N.J.: Prentice-Hall.-1963.
૨૬. Social Group Work Method and social work Education, Murphy, Marjorie, Council on social work education, New York-1959.
૨૭. Social Work With Group, Northen, Helen and Roselle, Kurland, Columbia University Press, New York-2001
૨૮. Social Group Work, Trecker, Harleigh, Woman's Press, New York-1948
૨૯. Social Group Work Practice, Wilson, Gertrude and Gladys Ryland, Houghton Mifflin Co., Boston-1949
૩૦. Social work an integrated approach, Sanjay Bhattacharya, Deep and Deep Publications, Delhi.
૩૧. Towards people centred development, Desai Murli, Monterio Anjali, Narayan Lata, TATA Institute of social sciences, Mumbai.
૩૨. Social work an integrated approach, Sanjay Bhattacharya, Deep and Deep Publications, Delhi.
૩૩. Community Organization, Rao K. Mukund, Planning Commission, Encyclopedia of social work in India, 1968
૩૪. Social work and Social Action, Siddiqui H.Y, Harman Publication, New Delhi
૩૫. Gandhian approach to social work, Dayal p., Gujarat Vidyapith, Ahmedabad.
૩૬. Gandhian approach to Development and Social work, Gangrade K.D., Concept publishing company, New Delhi.
૩૭. Social work an integrated approach, Sanjay Bhattacharya, Deep and Deep Publications, Delhi.
૩૮. Towards a philosophy of social work in India, Dasgupta S., Popular book services.
૩૯. Community Organization for Social Welfare, Mc Neil, C.F., American Association of social workers, 1954
૪૦. The Field of Community Organization, Lane, Robert P, Arthur.

MAHARAJA KRISHNAKUMARSINHJI BHAVNAGAR UNIVERSITY
(With effect from Academic Year 2019-20)

પેપર નં- ૧૦૪ ક્ષેત્રકાર્ય

ગુણ - ૧૦૦ (આંતરિક - ૩૦ + બાહ્ય - ૭૦)
ક્રેડિટ - ૦૫

૧. સંગઠન તાલીમ એક માર્ગદર્શિકા, સુરેશ પ્રજાપતિ, ઓએસીસ એ સેલ્ફલેસ ઇન્ટરનેશનલ સોસાયટી, વડોદરા.
૨. સહભાગી ગ્રામીણ ચકાસણી, સીઈઈ, અમદાવાદ.
૩. Note on Field Instructions, V.P.Bet, TAPASWEE, Avanti Nagar, Solapur, Maharashtra, 1989.
૪. Fieldwork Supervision, Delhi School of Social Work, Delhi University, Delhi, 1957.
૫. Fifty Years of Social Work Education in India, K.K.Jacob.
૬. "A Critical Study of Fieldwork Training in Social Work Education in Shivaji University", B.T.Lawani,Kolhapur (Unpublished M. Phil Dissertation),1989.
૭. Sixty Years of Social Work Education, MASWE, Nagpur, 1995.
૮. Fieldwork and Social Work, M.V. and S.N. Rao, Murthy, Waltair,Department,of Sociology and Social Work,1970.
૯. Continuity and Change in Indian Society, Bindeshwar Pathak, Concept Publishing Company, New Delhi, 1998.
૧૦. Fieldwork Training in Social Work Education, K.G. and B.T. Lawani,Pathan, Bharati Vidyapeeth, Bijapur Road,Solapur,Maharashtra,1990.
૧૧. Fieldwork in Social Work Education R.R..Singh,(A Perspective for Human Services Profession), Concept Publication Co., New Delhi, 1985.
૧૨. The Fieldworkers and the Field, M.N.Srinivas, Delhi, Oxford University Press, 1983.
૧૩. Note on Feildwork Training in Social Work, I.S.Subhedar, SWASS,7,Namrata Appt. Kadamwadi Road,Maharashtra,1988.

પેપર નં- ૨૦૧ સમાજકાર્યની પદ્ધતિઓ - ૨

ગુણ - ૧૦૦ (આંતરિક - ૩૦ + બાહ્ય - ૭૦)
કેડિટ - ૦૫

એકમ :- ૧ સમાજકાર્ય સંશોધન

- ૧.૧ સંશોધનનો અર્થ અને ખ્યાલ. સમાજકાર્ય સંશોધનનો અર્થ અને ખ્યાલ.
- ૧.૨ સમાજકાર્ય સંશોધનનું મહત્વ અને સંશોધનના સોપાનો./સંશોધનના પ્રકારો.
- ૧.૩ ઉપકલ્પનાનો અર્થ, લક્ષણો અને સ્ત્રોત.
- ૧.૪ માહિતીનો અર્થ, પ્રકારો અને સ્ત્રોતો.
- ૧.૫ સમષ્ટિનો અર્થ અને પ્રકારો.

એકમ :- ૨ સમાજકાર્ય સંશોધન

- ૨.૧ નિદર્શનો અર્થ, લાક્ષણિકતાઓ અને પ્રકારો.
- ૨.૨ નિરીક્ષણ પદ્ધતિનો અર્થ / પ્રકારો / લક્ષણો / ઉપયોગીતા / મર્યાદાઓ.
- ૨.૩ પ્રશ્નાવલી પદ્ધતિનો અર્થ / પ્રકારો / લક્ષણો / ઉપયોગીતા / મર્યાદાઓ.
- ૨.૪ મુલાકાત અનુસૂચિનો અર્થ / લક્ષણો / ઉપયોગીતા / મર્યાદાઓ.
- ૨.૫ માહિતીનું વર્ગીકરણ અને સંકેતીકરણનો અર્થ અને પ્રકારો

એકમ :- ૩ સામાજિક ક્રિયા

- ૩.૧ સામાજિક ક્રિયાનો અર્થ, ખ્યાલ અને વિશેષતાઓ.
- ૩.૨ સામાજિક ક્રિયાના ઉદ્દેશો અને કૌશલ્યો.
- ૩.૩ સામાજિક ક્રિયાની પ્રક્રિયા.
- ૩.૪ ગાંધીજીની અહિંસક સામાજિક ક્રિયાનો ખ્યાલ અને ગાંધીજીના સત્યાગ્રહની સોળ કળા.
- ૩.૫ ગાંધી પ્રરિત આંદોલનો - ચંપારણ સત્યાગ્રહ, ખેડા સત્યાગ્રહ, ખીલાફત આંદોલન, બારડોલી સત્યાગ્રહ, અસહકાર આંદોલન, દાંડીકૂચ, મીલમજૂરોનું આંદોલન, ભારત છોડો આંદોલન

એકમ :- ૪ સલાહ

- ૪.૧ સલાહનો અર્થ, ખ્યાલ, જરૂરિયાત
- ૪.૨ સલાહના ધ્યેયો.
- ૪.૩ સલાહના અભિગમો.
- ૪.૪ સલાહના ક્ષેત્રો.
- ૪.૫ સફળ સલાહકારની લાક્ષણિકતાઓ.

સંદર્ભ ગ્રંથ

૧. સામાજિક સંશોધન પદ્ધતિઓ, પ્રો.એ.જી.શાહ, જે.કે.દવે, અનડા બુક ડીપો, અમદાવાદ
૨. સમાજશાસ્ત્રની સંશોધન પદ્ધતિઓ અને આંકડાશાસ્ત્રીય વિશ્લેષણ, પ્રો.એ.જી.શાહ, જે.કે.દવે, અનડા બુક ડીપો, અમદાવાદ
૩. સામાજિક સંશોધન પદ્ધતિઓ, સ્વ.ડો.અરવિંદરાય દેસાઈ, યુનિવર્સિટી ગ્રંથ નિર્માણ બોર્ડ, અમદાવાદ.
૪. વ્યાવસાયિક સમાજકાર્યના આધારસ્તંભો, ડૉ. આનંદી પટેલ, વ્યાવસાયિક અભિવૃત્તિ પ્રકાશન, અમદાવાદ.
૫. **Samij k sv` Ov. Ans2an, ram Aahja, ravt piH kaNs, j ypru Ov. idLI I**
૬. **Samij k Ans2an, ram Aahja, ravt piH kaNs, j ypru Ov. idLI I**
૭. **Samij k Ans2an, sv` Ov. saqkI, Darj Iv nhaj n Aj H piH ixg ha}s, n{ idLI I**
૮. **Samij k Ans2an, sv` Ov. saqkI, Darj k paDe, ra2a piH kaNs, n{ idLI I**
૯. Research Methods, Ram Ahuja, Rawat Publications Jaipur and New Delhi.
૧૦. Designs Of Social Research, D.K.lal Das, Rawat Publications Jaipur and New Delhi.
૧૧. Research Methodogy, C.R. Kothari, new age international private limited publisher, New Delhi.
૧૨. Practice of Social Research, Lal Das DK, Rawat Publications Jaipur and New Delhi.
૧૩. Generalist Social Work Practice, Karla Krogsrud Miley and Michael O'Melia, Allyn and Bacon, Boston.
૧૪. A Generalist Social Work Practice, Louise C. Johnson, Allyn and Bacon, Boston.
૧૫. Integrating social work method, specht and vicktry, national institute of social services library No. 31

પેપર નં- ૨૦૨ વિકાસાત્મક અને કલ્યાણકારી સેવાઓનું સંચાલન

ગુણ - ૧૦૦ (આંતરિક - ૩૦ + બાહ્ય - ૭૦)
કેડિટ - ૦૫

એકમ :- ૧

- ૧.૧ સમાજકલ્યાણ, સમાજસુરક્ષાનો ખ્યાલ અને અર્થ.
- ૧.૨ સમાજકલ્યાણ વહીવટનો અર્થ અને ખ્યાલ.
- ૧.૩ સમાજકલ્યાણ વહીવટના પાસાઓ.
- ૧.૪ ભારતમાં સમાજકલ્યાણ વહીવટ.
- ૧.૫ સમાજકલ્યાણ વહીવટમાં પડતી મુશ્કેલીઓ.

એકમ :- ૨

- ૨.૧ વિકાસાત્મક અને કલ્યાણકારી સેવામાં સરકાર, સ્વૈચ્છિક સંસ્થાઓ અને કંપનીઓની ભૂમિકા/કામગીરી.
- ૨.૨ સ્વૈચ્છિક સંસ્થાનો અર્થ, વ્યાખ્યા અને લક્ષણો / સ્વૈચ્છિક સંસ્થાના પ્રકાર.
- ૨.૩ ભારતમાં સ્વૈચ્છિક સંસ્થાઓની અસરકારકતા / સ્વૈચ્છિક સંસ્થાઓની સમસ્યાઓ અને પડકારો.
- ૨.૪ સંસ્થાના નાણાકિય સાધનો / સંસ્થાનું અંદાજપત્ર અને સંસ્થાનું ઓડીટ.
- ૨.૫ સંસ્થાઓની ઔપચારિક વ્યવસ્થાતંત્રના કાર્યો / સંસ્થાકિય વાતાવરણ અને કાર્ય સંસ્કૃતિ.

એકમ :- ૩

- ૩.૧ પ્રયોજનાનો ખ્યાલ, પ્રયોજના દરખાસ્ત એટલે શું ? તેની જરૂરીયાત.
- ૩.૨ પ્રયોજના દરખાસ્ત માળખું.
- ૩.૩ કાર્યક્રમ વ્યવસ્થાપન.
- ૩.૪ કાર્યક્રમ દસ્તાવેજીકરણ અને વાર્ષિક અહેવાલ.
- ૩.૫ સંસ્થાઓમાં ટીમવર્ક.

એકમ :- ૪

- ૪.૧ સંસ્થા અને એકીડીટેશન.
- ૪.૨ મુંબઈ સાર્વજનીક ટ્રસ્ટ રજીસ્ટ્રેશન એક્ટ - ૧૯૫૦ સમજૂતી અને સામાજીક અસરો.
- ૪.૩ સોસાયટી રજીસ્ટ્રેશન એક્ટ-૧૯૬૦. સમજૂતી અને સામાજીક અસરો.
- ૪.૪ ટ્રેડ યુનિયન/કંપની ૨૫(એ)/કોઓપરેટીવ એક્ટ.
- ૪.૫ એફ.સી.આર.એ, કરવેરા મુક્તિ અને સંસ્થા.

સંદર્ભ ગ્રંથ

૧. વ્યાવસાયિક સમાજકાર્યના આધારસ્તંભો, ડૉ. આનંદી પટેલ, વ્યાવસાયિક અભિવૃત્તિ પ્રકાશન, અમદાવાદ.
૨. કિયાનું સમાજશાસ્ત્ર, ડૉ. આત્રાપાલી મર્યટ, યુનિવર્સિટી ગ્રંથ નિર્માણ બોર્ડ, અમદાવાદ.
૩. સંચાલન નવા ખ્યાલો અને દિશાઓ, ડૉ. રમણીક જે. યાદવ, યુનિવર્સિટી ગ્રંથ નિર્માણ બોર્ડ, અમદાવાદ.
૪. પ્રયોજના દરખાસ્ત, જનપથ અમદાવાદ.
૫. smj kLyā p̄xasn, Dar̄n̄p̄l cāEi, ibhar ih̄N̄I g4 Akadm̄, p̄3na
૬. smj kaȳRke96, Dar̄n̄p̄l cāEi, [tr̄p̄e ih̄N̄I, sS4an, l qn}
૭. wartna smj kLyā p̄xasn, Dar̄n̄p̄l Ar scde, iktāb nhl, [l ah̄bal
૮. nāw̄ On jI Aach̄D̄b̄la, nāw̄ p̄h̄ lk̄en, n[Rd̄lI
૯. W̄as̄āyk smj kaȳR Dar̄n̄p̄l [nank̄5I, gl̄uS̄I s̄āȳl p̄h̄ lk̄en, l qn}
૧૦. smj kaȳR t̄j̄Sk̄r pa-D̄e Āj̄Sk̄r pa-D̄e, wart bla s̄āBr, l qn}
૧૧. smj kaȳRlx̄R, t̄j̄Sk̄r pa-D̄e Āj̄Sk̄r pa-D̄e, wart p̄k̄xn, l qn}
૧૨. smj kaȳRs^2at Ov. AW̄as, k̄p̄al ish̄ sl̄h̄, nv̄ j̄yāt̄ sl̄m̄ p̄h̄ lk̄en, l qn}
૧૩. smj kaȳRlx̄R Ov. p̄/āI yā, ins̄aR̄h̄m̄l Ar, ibi3x̄ bla iD̄p̄e l qn}
૧૪. smj kaȳRs^2at ĀE W̄ȳhar, kurish̄ it̄l̄ x̄ p̄k̄xn k̄B̄, l qn}
૧૫. smj k kaȳRka p̄rcy, Dar̄n̄p̄l cāEi, Āh̄m̄ran AND s̄N̄s, l qn}
૧૬. Nabhi's Handbook for NGOs Vol; 1/2, Nabhi Publication, New Delhi.
૧૭. Organizational Behaviour, Jit Schadani, Vikas Publishing house pvt ltd, New Delhi.
૧૮. Role in N.G.O. IN Development of Social System, O.P. Goel
૧૯. Social work an integrated approach, Sanjay Bhattacharya, Deep and Deep Publications, Delhi.
૨૦. Introduction of Social Welfare, Friedlander Walter A., Prentice Hall inc., New york.
૨૧. Formation & Management of Trust, Nabhi Publication, New Delhi.

પેપર નં- ૨૦૩ ગ્રામ વિકાસ, સામાજિક વિકાસ અને નિતી

ગુણ - ૧૦૦ (આંતરિક - ૩૦ + બાહ્ય - ૭૦)
ક્રેડિટ - ૦૫

એકમ :- ૧ ગ્રામ વિકાસ

- ૧.૧ ગ્રામ વિકાસની વિભાવના, મહત્વ અને ગ્રામ વિકાસમાં અવરોધક પરિબલો.
- ૧.૨ ગ્રામ વિકાસના માપદંડોભારતમાં ગ્રામ વિકાસ માટેના આઝાદી પહેલાના પ્રયત્નો.
- ૧.૩ ગ્રામ વિકાસની યોજનાઓ.
- ૧.૪ ગ્રામીણ સમુદાયની સમસ્યાઓ.
- ૧.૫ આયોજિત ગ્રામ વિકાસની રણનીતિ, અભિગમો અને અસરો.

એકમ :- ૨ ગ્રામ વિકાસ

- ૨.૧ પંચાયતી રાજનો અર્થ, ઉદ્દેશો અને ગ્રામ પંચાયતનું માળખું.
- ૨.૨ ૭૩માં બંધારણીય સુધારા પહેલા અને પછીનું પંચાયતી રાજ.
- ૨.૩ ગ્રામ પંચાયતના ગ્રામ વિકાસના કાર્યો.
- ૨.૪ ગાંધીજીનો વિકેન્દ્રીત ગ્રામ વિકાસનો નમૂનો અને ગ્રામ વિકાસમાં સહકારી પ્રવૃત્તિની ભૂમિકા.
- ૨.૫ ગ્રામ વિકાસમાં PURA (Providing Urban Amenities in Rural Area).

એકમ :- ૩ ગ્રામ વિકાસ

- ૩.૧ લોક સહભાગીતાની વિભાવના અને મહત્વ.
- ૩.૨ સહભાગી ગ્રામીણ ચકાસણી (P.R.A) ખ્યાલ, પ્રક્રિયા અને પદ્ધતિ.
- ૩.૩ ગ્રામીણ કાર્ય આયોજન (V.A.P) ખ્યાલ અને તબક્કાઓ.
- ૩.૪ માહિતી અધિકાર કાયદો- ૨૦૦૫.
- ૩.૫ મહાત્મા ગાંધી રાષ્ટ્રીય ગ્રામીણ રોજગારી બાંહેધરી અધિનિયમ - ૨૦૦૫

એકમ :- ૪ સામાજિક વિકાસ અને નિતી

- ૪.૧ સામાજિક વિકાસનો ખ્યાલ, અભિગમો અને માપદંડો / વિકાસ અને તેને સ્પર્શતા અદ્યતન દસ મૂલ્યો
- ૪.૨ સામાજિક નીતિનો અર્થ, હેતુઓ અને જરૂરિયાત / ભારતીય બંધારણના રાજ્યના માર્ગદર્શક સિદ્ધાંતો.
- ૪.૩ ભારતમાં વિભાગીય સામાજિક નીતિઓ અને અમલીકરણ - શિક્ષણ, આરોગ્ય.
- ૪.૪ ભારતમાં વિભાગીય સામાજિક નીતિઓ અને અમલીકરણ - સામાજિક સુરક્ષા, મહિલાઓ.
- ૪.૫ આવાસ , સમાજ કલ્યાણ, બાળકો, યુવાનીતિ, વૃદ્ધો, વિકલાંગો નીતિઓ.

સંદર્ભ ગ્રંથ

૧. ગ્રામીણ સમાજશાસ્ત્ર, પ્રો. એ.જી. શાહ, જે.કે. દવે, અનડા, અમદાવાદ.
૨. સમાજશાસ્ત્ર, જે.કે. દવે, લિબર્ટી પબ્લીકેશન, અમદાવાદ.
૩. ભારતમાં ગ્રામવિકાસ, બાબુભાઈ અવરાણી અને બકુલભાઈ અવરાણી, અનડા, અમદાવાદ.
૪. ભારતીય ગ્રામ અર્થતંત્ર વિકાસના પરિપ્રેક્ષ્યમાં, દિલીપ આર. શાહ, યુનિવર્સિટી ગ્રંથ નિર્માણ બોર્ડ, અમદાવાદ.
૫. ભારતમાં પંચાયતી રાજ, પ્રા.બી.સી. શાહ, યુનિવર્સિટી ગ્રંથ નિર્માણ બોર્ડ, અમદાવાદ.
૬. ૭૩માં બંધારણીય સુધારા પટ્ટવાદ ભારતમાં પંચાયતી રાજ, રમેશ મ. શાહ પ્રા. બળદેવ આગજા, યુનિવર્સિટી ગ્રંથ નિર્માણ બોર્ડ, અમદાવાદ.
૭. ગ્રામવિકાસની કલ્યાણકારી યોજનાઓની રૂપરેખા, સરદાર પટેલ રાજ્ય વહીવટી સંસ્થા, રાજ્ય ગ્રામ વિકાસ સંસ્થા, અમદાવાદ.
૮. પંચાયત નિયમો ભાગ ૧થી ૪, બિપિનચંદ્ર વેષ્યાવ, નવસર્જન પબ્લિકેશન, અમદાવાદ.
૯. સહભાગી ગ્રામીણ ચકાસણી, સીઈઈ, અમદાવાદ.
૧૦. ઇન્ડિયા ૨૦૨૦, એ.પી.જે. અબ્દુલ કલામ, નવભારત સાહિત્ય મંદિર, અમદાવાદ.
૧૧. લોક સહયોગથી વિકાસભણી, મનસુખ સલ્લા, નવભારત સાહિત્ય મંદિર, અમદાવાદ.
૧૨. વિકાસને વરેલા, સંજય દવે, નવભારત સાહિત્ય મંદિર, અમદાવાદ.
૧૩. લોક પ્રયાસ, સંજય દવે, ઉન્નતિ વિકાસ શિક્ષણ સંગઠન, અમદાવાદ.
૧૪. ગ્રામોન્નતી, રમણલાલ દેસાઈ, આર.આર. શેઠની કંપની, અમદાવાદ.
૧૫. ગ્રામલક્ષ્મી, રમણલાલ દેસાઈ, આર.આર. શેઠની કંપની, અમદાવાદ.
૧૬. માહિતીનો અધિકાર અધિનિયમ-૨૦૦૫, સામાન્ય વહિવટ વિભાગ ગુજરાત સરકાર.
૧૭. સંગઠન તાલીમ એક માર્ગદર્શિકા, સુરેશ પ્રજાપતિ, ઓએસીસ એ સેલ્ફલેસ ઇન્ટરનેશનલ સોસાયટી, વડોદરા.
૧૮. સમાજશાસ્ત્ર, જે.કે. દવે, લિબર્ટી પબ્લીકેશન, અમદાવાદ.
૧૯. સામાજિક કલ્યાણ અને સામાજિક કાયદાઓ, પ્રો.એ.જી.શાહ, પ્રો.જે.કે.દવે, અનડા બુક ડીપો, અમદાવાદ.
૨૦. સામાજિક કલ્યાણ અને સામાજિક કાનૂનીકરણ, પ્રો.એ.જી.શાહ, પ્રો.જે.કે.દવે, અનડા બુક ડીપો, અમદાવાદ.

MAHARAJA KRISHNAKUMARSINHJI BHAVNAGAR UNIVERSITY
(With effect from Academic Year 2019-20)

૨૧. સામાજિક સમસ્યાઓ, ડૉ.હર્ષિદા દવે, યુ.ગ્રં.નિ.બોર્ડ, અમદાવાદ.
૨૨. ભારતના આર્થિક વિકાસની સમસ્યાઓ, ન્યુ પોપ્યુલર પ્રકાશન, સુરત.
૨૩. **ivkas ka samaj xas5, rav ran mhe ish, AJaB piB ken ha}S, n[RdLI I**
૨૪. **samij k inyaen Ob. pXasn, kvr ish itI ara pkaXn kR, I qn}**
૨૫. **samij k snbyaDe ran Adija, ravt piB ken, n[RdLI I**
૨૬. **smij kayR t}Skr pa-De Aa}Skr pa-De, wart bla sRr, I qn}**
૨૭. **smij kayRke9e, DaRgrlxkma,]trpde ihNI, sS4an, I qn}**
૨૮. **ganI` smij xas`a, DaRsj Iv nhaj n, AJaB piB ken ha}S**
૨૯. Functioning of panchayati raj system, Sisodia YS, , Rawat Publications, New Delhi
૩૦. Rural Economy and Society, Rao NS, Rawat Publications, New Delhi
૩૧. Technology and Ruaral Development, Balaramilu CH, Rawat Publications, New Delhi
૩૨. Rural Sociology, Doshi SL & Jain, Rawat Publications, New Delhi
૩૩. Social change through Land Reforms, Judge P., Rawat Publications, New Delhi
૩૪. Planning for Ruaral development administration, Sharma A et al, Rawat Publications, New Delhi
૩૫. Agrarian Transformation, Singh DK, Rawat Publications, New Delhi
૩૬. Integarated rural development programme, Ambedkar SN, Rawat Publications, New Delhi
૩૭. Rural social Transformation, Lal SK (ed), Rawat Publications, New Delhi
૩૮. Dairy cooperativization: An Instrument of Social change, Shah DR., Rawat Publications, New Delhi.
૩૯. Village Caste & Education, Anitha BK., Rawat Publications, New Delhi.
૪૦. Participatory Rural Appraisal: Methodology and application, Mukharjee N., Concept publishers, New Delhi.
૪૧. Rural Sociology, Anjana chaudhaary, Dominant publishers, New Delhi.
૪૨. Rural Development in India, C. narsimha rao, serial publications, New Dilhi.
૪૩. social policy and social development in india, Kulkarni PD., Association of schools of social work in India, Madras.
૪૪. social policy in India, Kulkarni P.D., McGraw Hill book company.
૪૫. Public policy and policy analysis in India, Ganapathy R.S., Sage publication, Delhi.
૪૬. Social Intervention for justice, Hebsur RK., TISS, Bombay.
૪૭. Top policy Makers in India, Mathur K. Bjorkman, concept publishing co., New Delhi.
૪૮. Policy analysis and problem-solving for social systems, Rastogi PN, sage publication, New Delhi.
૪૯. Social Policy: The means and ends question, rao v., Indian journal of public administration, vol L. No. 1, Jan-March 1994.
૫૦. Participatory Rural Appraisal: Methodology and application, Mukharjee N., Concept publishers, New Delhi.
૫૧. Planning in India: The challenge for the nineties, Ghosh A., Sage publication, New Delhi.
૫૨. Rural Development (vol. 1), Desai V.,Himalaya Publishing House,Mumbai.
૫૩. Human Development Reports, UNDP.
૫૪. Towards people centred development, Desai Murli, Monterio Anjali, Narayan Lata, TATA Institute of social sciences, Mumbai.

પેપર નં- ૨૦૪ ક્ષેત્રકાર્ય અને ગ્રામ શિબિર

ગુણ - ૧૦૦ (આંતરિક - ૩૦ + બાહ્ય - ૭૦)
ક્રેડિટ ૦૫ + ૦૨ = ૦૭

૧. સંગઠન તાલીમ એક માર્ગદર્શિકા, સુરેશ પ્રજાપતિ, ઓએસીસ એ સેલ્ફલેસ ઇન્ટરનેશનલ સોસાયટી, વડોદરા.
૨. સહભાગી ગ્રામીણ ચકાસણી, સીઈઈ, અમદાવાદ.
૩. Note on Field Instructions, V.P.Bet, TAPASWEE, Avanti Nagar, Solapur, Maharashtra, 1989.
૪. Fieldwork Supervision, Delhi School of Social Work, Delhi University, Delhi, 1957.
૫. Fifty Years of Social Work Education in India, K.K.Jacob.
૬. "A Critical Study of Fieldwork Training in Social Work Education in Shivaji University", B.T.Lawani,Kolhapur (Unpublished M. Phil Dissertation),1989.
૭. Sixty Years of Social Work Education, MASWE, Nagpur, 1995.
૮. Fieldwork and Social Work, M.V. and S.N. Rao, Murthy, Waltair,Department,of Sociology and Social Work,1970.
૯. Continuity and Change in Indian Society, Bindeshwar Pathak, Concept Publishing Company, New Delhi, 1998.
૧૦. Fieldwork Training in Social Work Education, K.G. and B.T. Lawani,Pathan, Bharati Vidyapeeth, Bijapur Road,Solapur,Maharashtra,1990.
૧૧. Fieldwork in Social Work Education R.R..Singh,(A Perspective for Human Services Profession), Concept Publication Co., New Delhi, 1985.
૧૨. The Fieldworkers and the Field, M.N.Srinivas, Delhi, Oxford University Press, 1983.
૧૩. Note on Feildwork Training in Social Work, I.S.Subhedar, SWASS,7,Namrata Appt. Kadamwadi Road,Maharashtra,1988.
૧૪. Participatory Rural Appraisal: Methodology and application, Mukharjee N., Concept publishers, New Delhi.

પેપર નં- 30૧ સમાજકાર્યના ક્ષેત્રો - ૧

ગુણ - ૧૦૦ (આંતરિક - ૩૦ + બાહ્ય - ૭૦)
ક્રેડિટ - ૦૫

એકમ :- ૧ પર્યાવરણ

- ૧.૧ પર્યાવરણનો અર્થ અને પર્યાવરણ અભ્યાસનું મહત્વ / પર્યાવરણના સિદ્ધાંતો.
- ૧.૨ પર્યાવરણની આવરણીય રચનાઓ અને જૈવ વૈવિધ્યનો ખ્યાલ અને મહત્વ
- ૧.૩ પ્રદુષણનો અર્થ અને પ્રદુષણના કારણો / પ્રદુષણના પ્રકારો અને તેને અટકાવવાના ઉપાયો.
- ૧.૪ પર્યાવરણની વૈશ્વિક સમસ્યાઓ / પર્યાવરણની ચળવળો / ઉર્જાનો અર્થ, પુનઃપ્રાપ્ય ઉર્જાના સ્ત્રોતો અને તેનું મહત્વ.
- ૧.૫ પર્યાવરણના કાયદાઓ : પર્યાવરણ (સંરક્ષણ) અંગે કાયદો-૧૯૮૬, જંગલ જાળવણી અધિનિયમન-૧૯૮૦, જળ પ્રદુષણ નિયંત્રણ કાયદો-૧૯૭૧, હવા પ્રદુષણ નિયંત્રણ કાયદો-૧૯૮૧, SEZ Act - 2004

એકમ:- ૨ આપત્તિ વ્યવસ્થાપન

- ૩.૧ આપત્તિનો અર્થ, ખ્યાલ અને આપત્તિના પ્રકારો (૧) કુદરતી આપત્તિઓ ૨) માનવસર્જિત આપત્તિઓ.
- ૩.૨ આપત્તિ દ્વારા માનવજીવન પર થતી અસરો.
- ૩.૩ આપત્તિ વ્યવસ્થાપનનો અર્થ, ખ્યાલ અને લાક્ષણિકતાઓ
- ૩.૪ આપત્તિ વ્યવસ્થાપન - આપત્તિ પહેલાં, આપત્તિ દરમિયાન, આપત્તિ પછી.
- ૩.૫ રાષ્ટ્રીય / ગુજરાત સ્ટેટ આપત્તિ વ્યવસ્થાપન ઓથોરીટીનું માળખું અને કાર્ય.

એકમ :- ૩ વસ્તી

- ૪.૧ વસ્તીનો અર્થ , વસ્તીશાસ્ત્રના અભ્યાસનું મહત્વ.
- ૪.૨ વસ્તી વૃદ્ધિના કારણો ઉદ્ભવતી સમસ્યાઓ, પરીબળો, ઉકેલો.
- ૪.૩ વસ્તી શિક્ષણનો અર્થ અને વસ્તી શિક્ષણ કાર્યક્રમોની જરૂરીયાત.
- ૪.૪ કુટુંબ નિયંત્રણનો અર્થ અને તેનો ખ્યાલ.
- ૪.૫ વસ્તી નિયંત્રણનો અર્થ અને તેની લાક્ષણિકતાઓ. પુરૂષ અને સ્ત્રી સંતતી નિયમનના સાધનો.

એકમ :- ૪ આરોગ્ય

- ૫.૧ આરોગ્યનો અર્થ અને ખ્યાલ. રોગ એક સામાજિક વિચલન.
- ૫.૨ સામુદાયિક આરોગ્યની વિભાવના. સારા આરોગ્ય માટેના જવાબદાર પરિબળો.
- ૫.૩ હોસ્પિટલના કાર્યો અને મેડિકલ સમાજકાર્યકરની ભુમિકા.
- ૫.૪ માનસિક આરોગ્યનો અર્થ, અને ખ્યાલ, મનોચિકિત્સા સમાજકાર્ય અને તેની ભુમિકા.
- ૫.૫ જાહેર આરોગ્ય સેવાનું માળખું. વિશ્વ આરોગ્ય સંસ્થા (WHO) અને તેના કાર્યો.

સંદર્ભ ગ્રંથ

પર્યાવરણ

૧. સમાજ અને પર્યાવરણ, ડૉ. જે.સી. પટેલ, પાર્શ્વ પ્રકાશન, અમદાવાદ.
૨. ૫ પર્યાવરણનો પ., હસીશ નાયક, નવભારત પ્રકાશન મંદિર, અમદાવાદ.
૩. પ્રદુષિત પર્યાવરણ, નગીન મોદી, આદર્શ પ્રકાશન, અમદાવાદ
૪. પ્રદુષણનો અજગર, નગીન મોદી, આર.આર. શેઠ કંપની, અમદાવાદ.
૫. પ્રદુષણ; જગતનું મહાન દુષણ, યોગેન્દ્ર જાની, આદર્શ પ્રકાશન, અમદાવાદ
૬. માનવ અને પર્યાવરણ, ડૉ. નિલેન્દ્ર દિક્ષિત, અરણ્યક પ્રકાશન, અમદાવાદ.
૭. પર્યાવરણ સાથી, રમેશ સાવલીયા, પર્યાવરણ શિક્ષણ કેન્દ્ર, અમદાવાદ
૮. પ્રદુષણથી બચીએ, પર્યાવરણને ઓળખીએ, દિનેશ દેસાઈ, રન્નાદે પ્રકાશન, અમદાવાદ.
૯. પર્યાવરણ, ન્યુ પોપ્યુલર પ્રકાશન, સુરત.
૧૦. સામાજિક ક્ષેત્ર અને પર્યાવરણનું અર્થશાસ્ત્ર, ડૉ. બી.કે ભટ્ટ, પોપ્યુલર પ્રકાશન, સુરત.
૧૧. ચાલો જાગીએ પર્યાવરણને બચાવીએ, ડૉ. રમેશચંદ્ર જે. ભાયાણી, પ્રવીણ પુસ્તક ભંડાર રાજકોટ.
૧૨. પર્યાવરણનું સમાજશાસ્ત્ર, ડૉ. સુમન ચૌધરી, યુનિવર્સિટી ગ્રંથ નિર્માણ બોર્ડ, અમદાવાદ.
૧૩. કુદરતી સંપત્તી વિકાસ અને વ્યવસ્થાપન, બાબુભાઈ અવરાણી, યુનિવર્સિટી ગ્રંથ નિર્માણ બોર્ડ, અમદાવાદ.
૧૪. પર્યાવરણ અને ભુકંપ ઇજનેરી, ડૉ. એમ.બી. ગોહિલ, અતુલ પ્રકાશન, અમદાવાદ.
૧૫. પર્યાવરણીય કાયદો, ડૉ. બી.એમ. શુક્લ, યુનિવર્સિટી ગ્રંથ નિર્માણ બોર્ડ, અમદાવાદ.
૧૬. પર્યાવરણ કાયદોઓ, પ્રિન્સીપાલ એ.એન. કારીયા, પ્રા. સી.આર. દાવડા, સી. જમનાદાસ કંપની, અમદાવાદ.

૧૭. પર્યાવરણનું પાચાયણ :- ડૉ. નગીન મોદી, આર.આર. શેઠ કંપની, અમદાવાદ.
૧૮. પર્યાવરણ વિજ્ઞાન અભ્યાસક્રમ :- ડૉ. અરૂણ દવે.
૧૯. પર્યાવરણમાં માનવીનો હસ્તક્ષેપ :- રમેશ પટેલ
૨૦. પર્યાવરણની સમસ્યાઓ :- એમ.જી.પારેખ
૨૧. પર્યાવરણકે સામાજિક આચાર :- એચ.એલ.શર્મા.
૨૨. પર્યાવરણ અધ્યયન :- અમીતકુમાર
૨૩. વેદોમે પર્યાવરણ :- દયા દવે.
૨૪. પર્યાવરણવાદ, રાજકારણ, ઇકોલોજી અને વિકાસ :- પ્રવિણ ન. શેઠ.
૨૫. પર્યાવરણ શિક્ષા :- રામજી યાદવ
૨૬. બીજનેશ મેનેજમેન્ટ :- પોપ્પુલર પ્રકાશન

૨૭. **watly Aa4a Om pyar` r9a raj kish, t=` wat s6, Al vr**
૨૮. Fundamentals Of Environment Science : R.R.Das
૨૯. Concept of Ecology : Edward J. Kormondy
૩૦. Environmental Movement in India : S.N.Pawar
૩૧. Environment Study : Dr.Manju Sinh
૩૨. Environmental Management :- Dr. manju Sinh

ડિઝાસ્ટર

૧. ડિઝાસ્ટર મેનેજમેન્ટ, રમણીકાલલ જે.યાદવ, નવભારત સાહિત્ય મંદિર, અમદાવાદ.
૨. પર્યાવરણ અને (ભૂકંપ ઇજનેરી, ડૉ.એમ.બી.ગોહિલ, અતુલ પ્રકાશન, અમદાવાદ.
૩. અગમચેતી, ઉન્નતિ વિકાસ શિક્ષણ સંગઠન, અમદાવાદ.
૪. આપતિ પ્રબંધન; કાયદાકીય યોગાવધ અને નીતિઓ, ઉન્નતિ વિકાસ શિક્ષણ સંગઠન, અમદાવાદ.
૫. દુષ્કાળ પ્રતિકાર માટે ક્ષમતા વર્ધન અભિગમ, ભીમસી આહિર, વીરડા, અમદાવાદ.
૬. Natural Disaster, Joint Assistant Centre, Adhyatma Sadhana Kendra, New Delhi.
૭. Challenge and Response, Gangrade,K.D.and Dhadde, Rachna Publication, Delhi.
૮. Community based disaster preparedness, disaster preparedness respone group, unnti concern works wide India.
૯. Disaster risk redaction, unnti, ahemadabad.

વસ્તી

૧. વસ્તી એક સામાજિક સમસ્યા, ડૉ.ચંદ્રિકા રવલ, ડૉ.શૈલજા દુવ, પાર્શ્વ પબ્લિકેશન, અમદાવાદ.
૨. વસ્તી શિક્ષણ અને વિકાસ, ઘવલ પટેલ, અમર પ્રકાશન, અમદાવાદ.
૩. વસ્તીશાસ્ત્ર, ડૉ.બી.કે.ભટ્ટ, ન્યુ પોપ્યુલર પ્રકાશન, સુરત.
૪. ભારતીય વસ્તી અને સમાજ, ડૉ.આમ્રપાલી મર્યન્ટ, ડૉ.બી.કે.ભટ્ટ, ન્યુ પોપ્યુલર પ્રકાશન, સુરત.
૫. વસતિનું વિજ્ઞાન, યોગેશ કોઠારી, નવભારત સાહિત્ય મંદિર, અમદાવાદ.
૬. વસ્તી શિક્ષણનો પરિચય, ડૉ.યોગેશ કોઠારી, અમી પબ્લિકેશન, અમદાવાદ.
૭. વસ્તી શિક્ષણ, ડૉ.બી.કે.ભટ્ટ, ન્યુ પોપ્યુલર પ્રકાશન, સુરત.
૮. ભારતમાં શહેરી કુટુંબ અને કુટુંબનિયોજન, ડૉ.અક્ષયકુમાર દેસાઈ, આર.આર.શેઠની કંપની, મુંબઈ.
૯. વસ્તી સમસ્યા : સામાજિક દ્રષ્ટિએ, ડૉ.નિરંજના પટેલ, યુનિવર્સિટી ગ્રંથ નિર્માણ બોર્ડ, અમદાવાદ.
૧૦. વસ્તી વિષયક ભૂગોળ, ડૉ.મંજુલાબેન દવે, યુનિવર્સિટી ગ્રંથ નિર્માણ બોર્ડ, અમદાવાદ.
૧૧. સામાજિક વસ્તીશાસ્ત્ર અને ભારતમાં કુટુંબનિયોજન, પ્રો.એ.જી.શાહ, પ્રો.જે.કે.દવે, અનડા બુક ડીપો, અમદાવાદ.
૧૨. વસ્તી અને સમાજ, પ્રો.એ.જી.શાહ, પ્રો.જે.કે.દવે, અનડા બુક ડીપો, અમદાવાદ.
૧૩. વસતિ શિક્ષણ અને આરોગ્ય શિક્ષણ, પ્રા.કેશવલાલ પટેલ, નવભારત સાહિત્ય મંદિર, અમદાવાદ.
૧૪. વસ્તી સમસ્યા:- યુનિવર્સિટી ગ્રંથ નિર્માણ બોર્ડ
૧૫. વસ્તી નું વિજ્ઞાન :- યોગેશ કોઠારી
૧૬. વસ્તી શિક્ષણનો પરિચય :- યોગેશ કોઠારી
૧૭. વસ્તી શિક્ષણ, જીવનની ગુણવત્તાનું શાસ્ત્ર :- ડૉ.બી.જે.જાગણી.
૧૮. વસ્તી એક સામાજિક સમસ્યા :- ડૉ. ચંદ્રિકા રવલ
૧૯. વસ્તી શિક્ષણ ગ્રંથમાળા ભાગ:-૧ થી ૫ :-ડૉ.પી.જી.પટેલ
૨૦. The Population Of India and Pakistan, Davis, Kingsiey, Princeton University Press.
૨૧. Population Problem, Agarwal, S.N., Tata Mcgraw Hill, New Delhi

આરોગ્ય

૧. તમે અને તમારું આરોગ્ય, ભાવે વી.એન., નેશનલ બુક ટ્રસ્ટ ઇન્ડિયા, નવીદિલ્હી.
૨. આરોગ્યની આસપાસ, ઇન્ડિયન મેડિકલ એસોસિએશન, મોરબી બ્રાન્ચ.
૩. ચિકિત્સા સામાજિક વિજ્ઞાનની રૂપરેખા :- અખીલેશલાલ શ્રીવાસ્તવ
૪. **icikTsa smj iv) an kI =prqA Aqll & lva8tv**

५. **smj kayRke96, DaRlRkum,]trpde ihNI, sS4an, l qn}**
६. Preventive and Social Medicine, K.Park, M/S.Banarasilal Bhanot, Jabalpur.
७. Health Charts & Tables For you, M.K.Gupta, Pustak Mahal, Delhi.
८. Community Health : Dr. Vimlesh kumari
९. Public Health , Family Welfare & Population Planning : Dr.Govind Prasad
१०. Child Survival, Health & Social Work Intervention : Premanand Choudhari
११. Health by the People : V. Sujatha
१२. Medical Sociology : G.stanly Jaya kumar
१३. Heath Dynamics & Marginalised Communities : Mohommad Akram
१४. Social Work In Health Care : Kay W. Davidson
१५. Anatomy for para medical student : Annamma Paul
१६. Primary Health Care : S.Nagendra Ambedkar
१७. Community Health Nursing : B.Shrithar Rao
१८. Community Participation in Health Management : Sujata K. Das
१९. Community Health : Dr. Vimlesh kumari
२०. Public Health , Family Welfare & Population Planning : Dr.Govind Prasad
२१. Child Survival, Health & Social Work Intervention : Premanand Choudhari
२२. Health by the People : V. Sujatha
२३. Medical Sociology : G.stanly Jaya kumar
२४. Heath Dynamics & Marginalised Communities : Mohommad Akram
२५. Social Work In Health Care : Kay W. Davidson

પેપર નં- 302 સમાજકાર્યના ક્ષેત્રો - ૨

ગુણ - ૧૦૦ (આંતરિક - ૩૦ + બાહ્ય - ૭૦)
ક્રેડિટ - ૦૫

એકમ :- ૧

- ૧.૧ કુટુંબનો અર્થ, ખ્યાલ અને લાક્ષણિકતાઓ / પ્રકારો અને કાર્યો / કુટુંબ સંસ્થામાં આવેલ પરિવર્તન અને પરિવર્તન લાવતા પરિબલો.
- ૧.૨ કુટુંબનું વિકાસચક્ર અને કુટુંબ સંસ્થા તુટવાના કારણો / કુટુંબની રચનાતંત્રના પાસાઓ.
- ૧.૩ સ્ત્રીનો સામાજિક દરજ્જો તેનો અર્થ અને ખ્યાલ, પ્રાચીન યુગમાં સ્ત્રીનો દરજ્જો.
- ૧.૪ મધ્ય યુગમાં સ્ત્રીનો દરજ્જો. બ્રિટિશ યુગમાં સ્ત્રીનો દરજ્જો.
- ૧.૫ નારી ચળવળનો અર્થ અને નારી ચળવળના પ્રવાહો અને ભારતમાં નારી ચળવળ.

એકમ :- ૨

- ૨.૧ જેન્ડરનો અર્થ અને ખ્યાલ. જેન્ડર અસમાનતાના આધારો.સ્ત્રીઓની સમસ્યાઓ અને તેના કારણો.
- ૨.૨ મહિલાઓ માટેની કાનૂની જોગવાઈઓ :- ઘરેલુ હિંસાનો કાયદો-૨૦૦૫, હિંદુમેરેજ એક્ટ-૧૯૫૫, સ્પેશ્યલ મેરેજ એક્ટ-૧૯૫૪, મેડિકલ ટર્મિનેશન ઓફ પ્રગનેન્સી એક્ટ-૧૯૭૧, દહેજ પ્રતિબંધક ધારો-૧૯૬૧, અનૈતિક વેપાર નિવારણ ધારો-૧૯૫૬.
- ૨.૩ બાળકનો અર્થ અને ખ્યાલ, વિભાવના / ભારતનું બંધારણ અને બાળકો.
- ૨.૪ બાળકોના અધિકારો - જીવન જીવવાનો, રક્ષણ મેળવવાનો, વિકાસ કરવાનો, સહભાગી બનવાનો.
- ૨.૫ બાળકો માટેની કાનૂની જોગવાઈઓ - બાળમજૂરી (નિષેધ અને નિયમન) અધિનિયમ-૧૯૮૬, ઇ પ્રિ-નેટલ ડાયોગનોસ્ટીક ટેફીકસ (રેગ્યુલેશન એન્ડ પ્રિવેન્શન ઓફ મીસયુઝ) એક્ટ-૧૯૮૪.

એકમ :- ૩

- ૩.૧ અપરાધનો અર્થ ,ખ્યાલ અને લક્ષણો.
- ૩.૨ અપરાધશાસ્ત્રનો અર્થ, ખ્યાલ અને મહત્વ.
- ૩.૩ અપરાધની સમસ્યાઓ, સિદ્ધાંતો, કારણો.
- ૩.૪ બાળ અપરાધનો અર્થ અને ખ્યાલ.
- ૩.૫ બાળ અપરાધના કારણો અને પ્રકારો.

એકમ :- ૪

- ૪.૧ જુવેનાઇલ જસ્ટિસ (કેર એન્ડ પ્રોટેક્શન ઓફ ચાઇલ્ડ) એક્ટ- ૨૦૧૫. પ્રોબેશન ઓફિસર્સ એક્ટ-૧૯૫૮.
- ૪.૨ દંડનો અર્થ , ખ્યાલ અને તત્વો.
- ૪.૩ દંડના હેતુઓ અને સિદ્ધાંતો. દંડના પ્રકારો.
- ૪.૪ દંડશાસ્ત્રનો અર્થ અને ખ્યાલ , દંડશાસ્ત્ર અને અપરાધશાસ્ત્ર વચ્ચેનો સબંધ.
- ૪.૫ પોલીસતંત્ર અને ન્યાયતંત્રનું માળખું તથા કાર્યો.

સંદર્ભ ગ્રંથ

૧. લગ્ન,કુટુંબ અને સગપણ સબંધો, પ્રો.એ.જી.શાહ, પ્રો.જે.કે.દેવે, અનડા બુક ડીપો, અમદાવાદ.
૨. લગ્ન,કુટુંબ અને સગપણ સબંધો (રક્ત સબંધ), ડા.અનિલ વાઘેલા, યુ.ગ્રં.નિ.બોર્ડ, અમદાવાદ.
૩. માનવશાસ્ત્ર, ડા.હર્ષિદા દેવે,યુ.ગ્રં.નિ.બોર્ડ,અમદાવાદ.
૪. ભારતીય સમાજનો પરિચય, પ્રો.એ.જી.શાહ, પ્રો.જે.કે.દેવે,અનડા બુક ડીપો,અમદાવાદ.
૫. ભારતીય સમાજ અને ભારતમાં સામાજિક સંસ્થાઓ, પ્રો.એ.જી.શાહ, પ્રો.જે.કે.દેવે, અનડા બુક ડીપો, અમદાવાદ.
૬. સામાજિક કલ્યાણ અને સામાજિક કાયદાઓ, પ્રો.એ.જી.શાહ, પ્રો.જે.કે.દેવે, અનડા બુક ડીપો, અમદાવાદ.
૭. સામાજિક કલ્યાણ અને સામાજિક કાનૂનીકરણ, પ્રો.એ.જી.શાહ, પ્રો.જે.કે.દેવે, અનડા બુક ડીપો, અમદાવાદ.
૮. સ્ત્રીઓ અને સમાજ, પ્રો.એ.જી.શાહ, પ્રો.જે.કે.દેવે, અનડા બુક ડીપો, અમદાવાદ.
૯. ભારતીય સમાજમાં સ્ત્રીઓનો દરજ્જો, પ્રો.એ.જી.શાહ, પ્રો.જે.કે.દેવે, અનડા બુક ડીપો, અમદાવાદ.
૧૦. સામાજિક સમસ્યાઓ, ડા.હર્ષિદા દેવે, યુ.ગ્રં.નિ.બોર્ડ, અમદાવાદ૨૧
૧૧. આધુનિક ભારતમાં સામાજિક પરિવર્તન, પ્રો.એ.જી.શાહ, પ્રો.જે.કે.દેવે, અનડા બુક ડીપો, અમદાવાદ.
૧૨. મહિલા, બાળકો અને કાયદો, બી.એમ.ગાંધી, ગોપાલ એમ. પંડ્યા, એસ.બી.ડી.પબ્લિકેશન, ૨૦૦૮-૦૯
૧૩. કિશોર ન્યાય ધારો-૨૦૦૦ અને અપરાધી પરિવીક્ષા ધારો-૧૯૫૮, એ.એન.કારીયા, સી.જમનાદાસ કંપની, અમદાવાદ
૧૪. ગુજરાતીમાં : ધી જુવેનાઇલ જસ્ટીસ, પ્રકાશ કે.વાની, ઉમેશ એ.ત્રિવેદી, ધી ન્યુ ગુજરાત લો હાઉસ, અમદાવાદ.
૧૫. બાળ અપરાધ અને ભારતીય ન્યાય પદ્ધતિ , ડા.કૌશિક રાવલ, રાવલ પબ્લિકેશન, અમદાવાદ.

પેપર નં- 303 સમાજકાર્યના ક્ષેત્રો - 3

ગુણ - ૧૦૦ (આંતરિક - ૩૦ + બાહ્ય - ૭૦)
ક્રેડિટ - ૦૫

એકમ :- ૧

- ૧.૧ આદિવાસીનો અર્થ અને ખ્યાલ. આદિવાસીના લક્ષણો, સમસ્યાઓ, ઉકેલો, પરિવર્તન
- ૧.૨ આદિવાસી વિકાસ અને તેના અભિગમો. આદિવાસી કલ્યાણ માટેની વિકાસ યોજનાઓ.
- ૧.૩ આદિવાસીઓ માટેની બંધારણીય અને કાયદાકીય જોગવાઈઓ. Panchayat Extension to scheduled area (PESA) Act 1996. અનુસૂચિત જનજાતિ અને પરંપરાગત વનવાસીઓ (જંગલ સંબંધી હકકોની સ્વીકૃતિ) અધિનિયમ - ૨૦૦૬.
- ૧.૪ અનુસૂચિત જાતિનો ખ્યાલ અને અર્થ. વર્ણ, જાતિ, જ્ઞાતિ નો અર્થ અને ખ્યાલ.
- ૧.૫ જ્ઞાતિ વ્યવસ્થાનું બદલાતું સ્વરૂપ અને દલિતોની સ્થિતિ અને દલિતોની સમસ્યાઓ.

એકમ :- ૨

- ૨.૧ મુક્તિ માટે દલિતો દ્વારા લેવાતા રસ્તાઓ - ધર્મપરિવર્તન, સંઘર્ષ, હિંજરત.
- ૨.૨ દલિત ઉત્કર્ષ માટેના ગાંધીજી અને બાબા સાહેબ આંબેડકરના પ્રયત્નો અને દૃષ્ટિકોણ.
- ૨.૩ અનુસૂચિત જાતિઓ માટે અનામતનીતિ અને વિકાસ/ કલ્યાણકારી યોજનાઓ.
- ૨.૪ અનુસૂચિત જાતિ માટેની બંધારણીય જોગવાઈઓ / દલિતો દ્વારા થયેલી ચળવળો.
- ૨.૫ અનુસૂચિત જાતિની કાનૂની જોગવાઈઓ : અનુસૂચિત જાતિ અને અનુસૂચિત આદિજાતિ (અત્યાચાર નિવારણ) અધિનિયમ ૧૯૮૯. નાગરિક હકક રક્ષણ અધિનિયમ - ૧૯૫૫.

એકમ :- ૩

- ૩.૧ પ્રત્યાયનનો અર્થ, ખ્યાલ અને પ્રકારો.
- ૩.૨ પ્રત્યાયનની પ્રક્રિયા અને સફળ પ્રત્યાયન કરવા માટેની કુશળતાઓ.
- ૩.૩ પ્રત્યાયનના સિદ્ધાંતો અને પ્રત્યાયનનો સમાજકાર્યના ક્ષેત્રમાં ઉપયોગ.
- ૩.૪ પ્રત્યાયનના આધુનિક અને પરંપરાગત માધ્યમો.
- ૩.૫ પ્રત્યાયનથી સંપર્ક સ્થાપવાની વિવિધ રીતો અને પ્રત્યાયન દરમ્યાન આવતી અડચણો.

એકમ :- ૪

- ૪.૧ વિકલાંગનો અર્થ અને પ્રકારો.
- ૪.૨ વિકલાંગો માટેની બંધારણીય અને કાનૂની જોગવાઈઓ.
- ૪.૩ વૃદ્ધાવસ્થાનો અર્થ અને વૃદ્ધોની સમસ્યાઓ.
- ૪.૪ HIV-AIDS નો અર્થ, લક્ષણો, કારણો, ઉકેલો.
- ૪.૫ HIV-AIDS ગ્રસ્ત લોકોની સમસ્યાઓ અને ઉકેલો.

સંદર્ભ ગ્રંથ

અનુસૂચિત જાતિ કલ્યાણ

૧. ભારતીય સમાજનો પરિચય, પ્રો.એ.જી.શાહ, પ્રો.જે.કે.દેવે, અનડા બુક ડીપો, અમદાવાદ.
૨. જ્ઞાતિમાં ઊંચનીચ ક્રમ, અત્યાચારો અને દલિતોની હિંજરત, ડૉ.આનંદી સુ.પટેલ, ગુજરાત વિદ્યાપીઠ, અમદાવાદ.
૩. સાંબરડાથી સ્વમાનનગર, હર્ષદ દેસાઈ, ચંદુ મહેરિયા, સેન્ટર ફોર સોશ્યલ સ્ટડીઝ, સુરત
૪. ગુજરાતમાં દલિત અસ્મિતા, અર્જુન પટેલ, સેન્ટર ફોર સોશ્યલ સ્ટડીઝ, સુરત
૫. હરિજનોની સમસ્યા, ભોગીલાલ ગાંધી, વિશ્વમાનવ સંસ્કાર શિક્ષણ ટ્રસ્ટ, વડોદરા
૬. સામાજિક કલ્યાણ અને સામાજિક કાયદાઓ, પ્રો.એ.જી.શાહ, પ્રો.જે.કે.દેવે, અનડા બુક ડીપો, અમદાવાદ.
૭. સામાજિક કલ્યાણ અને સામાજિક કાનૂનીકરણ, પ્રો.એ.જી.શાહ, પ્રો.જે.કે.દેવે, અનડા બુક ડીપો, અમદાવાદ.
૮. અદ્યોગતિનું મૂળ વર્ણવ્યવસ્થા, સ્વામી સચ્ચિદાનંદ, ગૂર્જર સાહિત્ય ભવન, અમદાવાદ
૯. ગુજરાતમાં દલિતો પર અત્યાચાર : એક દસ્તાવેજ અને તેના લેખાજોબા, માર્ટિન મેકવાન, હર્ષદ દેસાઈ, સેન્ટર ફોર સોશ્યલ સ્ટડીઝ, સુરત.
૧૦. અનુસૂચિત જાતિ કલ્યાણકારી યોજનાઓ, ગુજરાત રાજ્ય સરકાર, માહિતી કમિશનર, માહિતી ખાતુ, ગુજરાત રાજ્ય, ગાંધીનગર.
૧૧. સામાજિક સમસ્યાઓ, ડૉ.હર્ષદા દેવે, યુ.ગ્રં.નિ.બોર્ડ, અમદાવાદ
૧૨. ગ્રામીણ ગુજરાતમાં અસ્પૃશ્યતા, આઈ.પી.દેસાઈ, સેન્ટર ફોર સોશ્યલ સ્ટડીઝ, સુરત.
૧૩. ઊંચનીચ ક્રમ અને વિભાજન : ગુજરાતમાં જ્ઞાતિપ્રથાનું વિહંગાવલોકન, આઈ.પી.દેસાઈ, સેન્ટર ફોર સોશ્યલ સ્ટડીઝ, સુરત.
૧૪. પછાતપણાનો માપદંડ, ઘનશ્યામ શાહ, સેન્ટર ફોર સોશ્યલ સ્ટડીઝ, સુરત.

૧૫. આધુનિક ભારતમાં સામાજિક પરિવર્તન, પ્રો.એ.જી.શાહ, પ્રો.જે.કે.દવે, અનડા બુક ડીપો, અમદાવાદ.
૧૬. વિશ્વભરમાં છવાઈ ગયેલો દલિતોનો અવાજ, માર્ટિન મેકવાન, પરિવર્તન ટ્રસ્ટ, વડોદરા.

૧૭. **wartly smj , ran AahJā , ravt piH kæn , n[RdLI I**

૧૮. **smj kayRke96, Darhixkumr ,]trpde ihNI, sS4an, lqn}**

૧૯. **samj k snfyade ran AahJā , ravt piH kæn , n[RdLI I**

૨૦. **wartly samj k snfyade Darhixkumr pa-De , rāa piH kæn , n[RdLI I**

૨૧. **dil t Aākanū igrix Agva , kaē n , hyh ra[3s laenēvkRn[RdLI I**

૨૨. Cast, Class and Power, Beteille Andre, Oxford Uni. Press, New Delhi

૨૩. Dalits in Gujarat : An Overiaw, Disha, Ahmedabad

આદિવાસી કલ્યાણ

૧. અનુસૂચિત જનજાતિઓના કલ્યાણ માટેની યોજનાઓની માર્ગદર્શિકા, કમિશ્નર, આદિવાસી વિકાસ, ગુજરાત રાજ્ય, ગાંધીનગર.
૨. આદિવાસી યોજનાઓની માહિતીઓની અંગેની માર્ગદર્શિકા, તકેદારી અધિકારી (આદિવાસી વિકાસની કચેરી), રાજકોટ.
૩. ભારતીય બંધારણ, કારીઆ એ. એન. અને સોની બી. એન., સી. જમનાદાસની કંપની, અમદાવાદ.
૪. ગુજરાત આદિવાસી વિકાસ દર્શન - ૨૦૧૦, સેન્ટર ફોર સોશ્યલ સ્ટડીઝ, સુરત.
૫. ગ્રામવિકાસની કલ્યાણકારી યોજનાઓની રૂપરેખા, સરદાર પટેલ રાજ્ય વહીવટી સંસ્થા, રાજ્ય ગ્રામ વિકાસ સંસ્થા, અમદાવાદ.
૬. આદિવાસી વિકાસ અને વન, ઠાકર મિનાક્ષી, યુનિવર્સિટી ગ્રંથનિર્માણ બોર્ડ, ગુજરાત રાજ્ય, અમદાવાદ.
૭. ટેબલ કમિશન અહેવાલ (અનુસૂચિત વિસ્તાર અને અનુસૂચિત જનજાતિઓના સંદર્ભમાં) આદિવાસી સંશોધન અને તાલીમ કેન્દ્ર, ગુજરાત વિદ્યાપીઠ, અમદાવાદ.
૮. માનવશાસ્ત્ર, દવે હર્ષિદા, યુનિવર્સિટી ગ્રંથનિર્માણ બોર્ડ, ગુજરાત રાજ્ય, અમદાવાદ.
૯. દેસાઈ ઉર્મિબેન, સાંસ્કૃતિ માનવશાસ્ત્ર, રચના પ્રકાશન, અમદાવાદ.
૧૦. આદિવાસી ઉત્થાન પડઘમ અને પડઘા, મલકાણ જ.મ. અને પરીખ સી.ડી., નવભારત સાહિત્ય મંદિર, અમદાવાદ.
૧૧. આદિવાસીઓના પ્રશ્નો, શાહ વિમલ, ગુજરાત વિદ્યાપીઠ, અમદાવાદ.

૧૨. **AadvasI Wart, A3l yagē AāEdeAs sI, raj kml pkaxn, idLI**

૧૩. **wartly AadvasI, inē]mākr AāEitval pāt kumr ,]trpde ihNI sāHy Akadml, lqn}**

૧૪. **samj k māvxaāa , mlj]rivNnaā , ivvk pkaxn , nvl idLI**

૧૫. **smj kayRke96, Darhixkumr ,]trpde ihNI, sS4an, lqn}**

૧૬. **AadvasI ivkas , xmākhmde , ihNI gā Akadml , mēpde**

૧૭. Beals R. L. and Hoijer Harr : *An Introduction to Anthropology*, The Macmillan Company, New York, Collier Macmillan Ltd., London, 1956, 444

૧૮. Behura N. K. and K. K. Mohanty : *Readings in Social Anthropology*, Dominant Publishers and Distributions, New Delhi, 2006, 20

૧૯. Chaudhari Buddhadev (Editor) : *Tribal Development in India*, Inter India Publications, Delhi, 1992

૨૦. Chaudhari Sarit K. and Chaudhari Suchetasen : *Primitive Tribes in Contemporary India*, Mittal Publications, New Delhi, 1998

૨૧. Ghurye G. S. : *The scheduled Tribes of India*, Popular Book Depo, Bombay, 1963

૨૨. Joshi Vidyut (Editor) : *Tribal situation in India, Issues in Development (With Special Reference to western India)*, Rawat Publications, New Delhi, 1998

૨૩. Mahapatra L. K. : *Tribal Development in India, Myth & Reality*, Vikas Publishing House Private Limited, New Delhi, 1994

૨૪. Majumdar D. N. and Madam T. N. : *An Introduction to Social Anthropology*, Asia Publishing House, Bombay, 1957, 151.

૨૫. Sharma B. D. : *Tribal Development - Concept and Frame*, Prachi Prakashan, New Delhi, 1978

૨૬. Vidyarthi L. P. (Editor) : *Tribal Development and its Administration*, Concept Publishing Company, New Delhi, 1981

૨૭. Vidyarthi L. P. and Rai B. K. : *The Tribal culture of India*, Concept Publishing Company, Delhi, 1977

પ્રત્યાયન

૨૮. સમુહ પ્રત્યાયનનું સમાજશાસ્ત્ર, ડૉ.રમણીક ભટ્ટી, યુનિવર્સિટી ગ્રંથ નિર્માણ બોર્ડ, અમદાવાદ.

૨૯. માધ્યમ મીમાંસા, યાસીન દલાલ, પાર્શ્વ પબ્લિકેશન, અમદાવાદ.

૩૦. સંચાર માધ્યમો, ડૉ.નગીન મોદી, આર.આર.શેઠની કંપની, અમદાવાદ.

૩૧. જન સંપર્કનું જગત, યાસીન દલાલ, પાર્શ્વ પબ્લિકેશન, અમદાવાદ.

૩૨. જન સંપર્ક એક પરિચય, ડૉ.રમણીક ભટ્ટી, પાર્શ્વ પબ્લિકેશન, અમદાવાદ.

૩૩. સફળ કોમ્યુનિકેશન, બી.કે.દસ્તુર, નવભારત સાહિત્ય મંદિર, અમદાવાદ.

૩૪. માધ્યમ સાક્ષરતા, હસમુખ બારાડી, યુનિવર્સિટી ગ્રંથ નિર્માણ બોર્ડ, અમદાવાદ.
૩૫. ટી.વી.રેડિયો સમુહ માધ્યમ, હસમુખ બારાડી, યુનિવર્સિટી ગ્રંથ નિર્માણ બોર્ડ, અમદાવાદ.
૩૬. સફળ કોમ્યુનિકેશન :- બી.કે.દસ્તુર
૩૭. ટી.વી., રેડિયો સમુહ માધ્યમ :- હસમુખ બારાડી
૩૮. જન સંચાર પ્રક્રિયા ભાગ-૧,૨ :- ડૉ. કુમુદ શર્મા.
૩૯. મિડિયા લેખન કલા :- નિશાંત સિંહ
૪૦. રાષ્ટ્રિય સંકટમે મિડિયા કી ભુમિકા :- વી.એસ.ગુપ્તા.
૪૧. ગૃહવિજ્ઞાન વિસ્તરણ અને પ્રત્યાયન :- મીતા રાજપુરા
૪૨. સંચાર સે જનસંચાર ઓર જનસંપર્ક તક :- બલવીર કુન્દરા
૪૩. ટેલીવિઝન અને શિક્ષિત યુવાનો :- પ્રા. ડૉ.પંકજ કે પટેલ

૪૪. જન સંચાર માધ્યમ, ડૉ. સુરેશ અગ્રવાલ, નમ પુસ્તક, નવદેહી

૪૫. Encyclopedia Of Mass Media and Communication, Vol: 1 to 4, Arvind kumar, Anmol Publicstion, New Delhi.
૪૬. Mass Communication, Chatterjee R.K., National Book Trust, New Delhi.
૪૭. Under standing development communication : Uma Joshi
૪૮. Participatory communication for change : Yan Servaes
૪૯. Growth & Development of mass communication in India : J.V.Vilanilam
૫૦. Communication Management : Suthir Sharma

પેપર નં- ૩૦૪ ક્ષેત્રકાર્ય

ગુણ - ૧૦૦ (આંતરિક - ૩૦ + બાહ્ય - ૭૦)
ક્રેડિટ - ૦૬

૧. સંગઠન તાલીમ એક માર્ગદર્શિકા, સુરેશ પ્રજાપતિ, ઓએસીસ એ સેલ્ફલેસ ઇન્ટરનેશનલ સોસાયટી, વડોદરા.
૨. સહભાગી ગ્રામીણ ચકાસણી, સીઈઈ, અમદાવાદ.
૩. Note on Field Instructions, V.P.Bet, TAPASWEE, Avanti Nagar, Solapur, Maharashtra, 1989.
૪. Fieldwork Supervision, Delhi School of Social Work, Delhi University, Delhi, 1957.
૫. Fifty Years of Social Work Education in India, K.K.Jacob.
૬. "A Critical Study of Fieldwork Training in Social Work Education in Shivaji University", B.T.Lawani,Kolhapur (Unpublished M. Phil Dissertation),1989.
૭. Sixty Years of Social Work Education, MASWE, Nagpur, 1995.
૮. Fieldwork and Social Work, M.V. and S.N. Rao, Murthy, Waltair,Department,of Sociology and Social Work,1970.
૯. Continuity and Change in Indian Society, Bindeshwar Pathak, Concept Publishing Company, New Delhi, 1998.
૧૦. Fieldwork Training in Social Work Education, K.G. and B.T. Lawani,Pathan, Bharati Vidyapeeth, Bijapur Road,Solapur,Maharashtra,1990.
૧૧. Fieldwork in Social Work Education R.R..Singh,(A Perspective for Human Services Profession), Concept Publication Co., New Delhi, 1985.
૧૨. The Fieldworkers and the Field, M.N.Srinivas, Delhi, Oxford University Press, 1983.
૧૩. Note on Feildwork Training in Social Work, I.S.Subhedar, SWASS,7,Namrata Appt. Kadamwadi Road,Maharashtra,1988.
૧૪. Participatory Rural Appraisal: Methodology and application, Mukharjee N., Concept publishers, New Delhi.

પેપર નં- ૪૦૧ માનવ સંસાધન સંચાલન

ગુણ - ૧૦૦ (આંતરિક - ૩૦ + બાહ્ય - ૭૦)
કેડિટ - ૦૫

એકમ : ૧

- ૧.૧ માનવ સંસાધન સંચાલનનો અર્થ, હેતુ, સિદ્ધાંતો.
- ૧.૨ માનવ સંસાધન સંચાલનનું મહત્વ, અસરકરતા પરીબળો- આંતરિક અને બાહ્ય.
- ૧.૩ માનવ સંસાધન સંચાલનમાં મેનેજરની ભૂમિકા અને જરૂરી કુશળતાઓ.
- ૧.૪ માનવ સંસાધન નીતિઓ:- અર્થ, જરૂરિયાત, લક્ષણો, વિવિધ પ્રકારની નીતિઓ અને તેની વિગત.
- ૧.૫ કર્મચારી સંચાલન:- માનવ સંસાધન સંચાલન અને માનવ સંસાધન વિકાસ વચ્ચેનો તુલનાત્મક અભ્યાસ.

એકમ : ૨

- ૨.૧ માનવ સંસાધન આયોજન:- અર્થ, હેતુ, જરૂરિયાત, પ્રકાર, પ્રક્રિયા.
- ૨.૨ ભરતી:- અર્થ, હેતુ, પદ્ધતિ, સ્ત્રોત, પ્રક્રિયા / પસંદગી:- અર્થ, પ્રક્રિયા / નિયુક્તિ:- અર્થ, હેતુ, પ્રક્રિયા.
- ૨.૩ પ્રારંભિક તાલીમ:- અર્થ, હેતુ, પ્રારંભિક તાલીમમાં સમાવિષ્ટ થતી બાબતો.
- ૨.૪ તાલીમનો અર્થ, હેતુ, મહત્વ, પ્રકારો / તાલીમની પદ્ધતિઓ, તાલીમ કાર્યક્રમની પ્રક્રિયા.
- ૨.૫ કામગીરી મૂલ્યાંકન :- અર્થ, હેતુ, મહત્વ / કામગીરી મૂલ્યાંકનની પદ્ધતિઓ, પ્રક્રિયા અને આદર્શ કામગીરી મૂલ્યાંકન માટેની બાબતો.

એકમ : ૩

- ૩.૧ બદલીનો અર્થ, કારણો, ધોરણો, પ્રકાર, બદલી અને અપકર્ષ
- ૩.૨ બદલીનો અર્થ, કારણો, અદર્શ બદલીના લક્ષણો.
- ૩.૩ વેતન અને પગાર સંચાલનનો અર્થ, ખ્યાલ, વિવિધ પાસા (મીનીમમ વેજ, ફેરવેજ, લીવીંગ વેજ) સિદ્ધાંતો, અસરકર્તા પરિબળો.
- ૩.૪ વેતનના ઘટકો.
- ૩.૫ વેતન નક્કી કરતા પરીબળો, વેતનમાં વિવિધતા- જરૂરિયાત અને પડકારો.

એકમ : ૪

- ૪.૧ ઔદ્યોગિક મનોવિજ્ઞાન અર્થ, મહત્વ.
- ૪.૨ કર્મચારી પરામર્શ અર્થ, મહત્વ, પ્રક્રિયા.
- ૪.૩ માનસીક તણાવ લાવતા પરીબળો અને પ્રકારો.
- ૪.૪ વૂથ વર્તણૂક અને વૂથની પ્રક્રિયા.
- ૪.૫ ઔદ્યોગિક એકમનું સામાજિક ઉત્તરદાયિત્વ અર્થ, મહત્વ, હેતુ, ઉત્તરદાયિત્વ નિભાવવા એકમ દ્વારા લેવાતા પગલાઓ.

સંદર્ભગ્રંથ

૧. સલાહ મનોવિજ્ઞાન સી.બી.દેવે વિરલ પ્રકાશન, અમદાવાદ.
૨. માનવ સંસાધન સંચાલન, એન.બી.પંચોલી સી.જમનાદાસ કં. અમદાવાદ.
૩. માનવ સંસાધન સંચાલન, ડી.આર.પટેલ, અતુલ પ્રકાશન અમદાવાદ.
૪. Personal Management, Arun Monappa-Tata McGraw -Hill Pub. Co. Ltd. New Delhi.
૫. Organization development behavioral Science interventions for Organization improvement wended L-French, Pearson Education Pvt. Ltd. Delhi.
૬. Organizational behavior: Human behavior at work, John w News from tata McGraw- Hill Pub. Comp. Ltd. New Delhi.
૭. Human relations and organizational behaviors: a global perspective, R.S.Dewived mac millan India Ltd. Delhi.
૮. Organizational behaviors Stephen P. Robbins, person Educations Delhi.
૯. Trainings For change: Sue Bishop & Activity to promote David Taylor, Viva Books Private Ltd., New Delhi.
૧૦. Training Instruments in HRO & OD Udai Pureek, Tata MC Graw Hill Pub. Co.Ltd. New Delhi.
૧૧. Human Resource Management-U.S.P.Rao Excel books, New Delhi.
૧૨. The Counseling Process: A Multi theoretical integrative approach Elizabeth Reynolds Thomsan book's 6thed.2005.
૧૩. Guidance and counseling, John. S. Koshy Dominant Pub.2005.

MAHARAJA KRISHNAKUMARSINHJI BHAVNAGAR UNIVERSITY
(With effect from Academic Year 2019-20)

૧૪. Managing Human Resources Luisr Gomez-Mejia Person Edu. AITBS Indian.
૧૫. Counselling Psychology, Vasantha R.Parthi Indian Institute of Counselling 4thed 2005.
૧૬. Personal Management, Arun Monappa Hill Pub.W.Ltd. Tata Mc Graw, New Delhi.
૧૭. Human Resource Management and Industrial Relations, S.P.Shah, Mahajan Publishing House Ahmedabad.
૧૮. Human Resource Development Ed by P.P.Arya, B.B.Tandon, Deep & Deep Pub. Pvt. Ltd. New Delhi.
૧૯. Human Resource and Personnel Management text and cases K.Aseathappa tata McGraw-Hill Publishing Com. Ltd. New Delhi.
૨૦. The HRD Missionary Role and functions of HRD Managers and HRD Departments T.V. Rav, Oxford & IBH Pub. Co. Pvt. Ltd. New Delhi.
૨૧. Human Resource planning Dipak Kumar Bhattacharya, Exell Books, New Delhi.
૨૨. Human Resource Management glary passer, Prentice-Hall of India Pvt. Ltd., New Delhi.
૨૩. Strategic Human Resource management an Indian perspective, Anuradha sharma Aruchana Khandels, Response Books New Delhi.
૨૪. Strategic Human Resource Management Tanuja Agarwala Oxford University Press New Delhi.
૨૫. Counseling Psychology, Vasantha R. Indian Institute of Counseling, New Delhi, Reprint-2007.
૨૬. Counseling and guidance, S.Narayan Rao, Tata McGraw Hill Pub. Co. Ltd. New Delhi.
૨૭. Team Development & Leadership B.Rathan Reddy, Jaico Publishing House Mumbai.
૨૮. Personnel Management and Industrial Relations, Rustom S.Pavar, Vikas Publishing House Pvt.,Ltd. New Delhi.
૨૯. Human Resources development and management, Biswanath Ghosh, Vikas publishing ઉદ્યોગ Pvt.Ltd. New Delhi.
૩૦. Organizational Behaviors, Jit s. Chandan ,Vikas Publishing House Pvt. Ltd. New Delhi.
૩૧. Approaches to Trainings and development, Dugan Laird Rawat Publications, Jaipur.
૩૨. Industrial Psychology, G.Das.Kings Books,Delhi.
૩૩. An Introduction to Counseling John McLeod, Rawat Publication, Jaipur.
૩૪. Performance Measurement and Management, Edited by G.K.Suri, C.S.Venkat Raman, N.K.Gupta, Excel Books Pvt. Ltd. New Delhi.
૩૫. Creativity for managers Alan Barker, Excel Books, New Delhi.
૩૬. Approaches to Trainings and Development, Dugan Laird Rawat Publications, Jaipur.
૩૭. Ethics and HRD: A New approach to leadings responsible organization Tim Hatches Rawat publications Jaipur.
૩૮. Managing Chances, Organizational behavior and Human Resources development, Editors, Rakesh Hooja Girish K.Srivastava Rawat Publication Jaipur.
૩૯. Human Resource Management C.B.Gupta, Sultan chand & Sons New Delhi.

પેપર નં- ૪૦૨ ઔદ્યોગિક સંબંધો, કામદાર કલ્યાણ અને મજૂર કાયદાઓ

ગુણ - ૧૦૦ (આંતરિક - ૩૦ + બાહ્ય - ૭૦)
ક્રેડિટ - ૦૫

એકમ : ૧

- ૧.૧ ઔદ્યોગીકરણનો અર્થ, ખ્યાલ, ઐતિહાસીક પૃષ્ઠભૂમી.
- ૧.૨ ભારતમાં મજૂરોની સમસ્યા (આર્થિક, સામાજિક, આરોગ્ય અને સલામતી અંગેની, કામના સ્થળની સમસ્યા વગેરે).
- ૧.૩ કામદારોની ગેરહાજરી અને હેરફેર, ૧.૩.૧ ગેરહાજરી : અર્થ, કારણો, અસરો, ઉપાય,
૧.૩.૨ હેરફેર : અર્થ, જવાબદાર પરિબળો, અસરો, અટકાવવાના ઉપાયો.
- ૧.૪ મજૂર ચળવળો અર્થ અને સમજૂતી.
- ૧.૫ અસંગઠિત ક્ષેત્રની વ્યાખ્યા, ક્ષેત્રો, અસંગઠિત ક્ષેત્રના મજૂરોની સમસ્યા, કલ્યાણ યોજનાઓ.

એકમ : ૨

- ૨.૧ ઔદ્યોગિક સંબંધનો અર્થ, હેતુ, મહત્વ.
- ૨.૨ ઔદ્યોગિક સંબંધના પડકારો, સારા ઔદ્યોગિક સંબંધ માટે જરૂરી બાબતો.
- ૨.૩ ઔદ્યોગિક ઝઘડાનો અર્થ, સ્વરૂપ, અસરો, કારણો.
- ૨.૪ હડતાળ, તાળાબંધી અને લેઓફ.
- ૨.૫ સામુહિક સોદાગીરીનો અર્થ, લક્ષણો, મહત્વ અને ઉદ્ભવ.

એકમ : ૩

- ૩.૧ મજૂર સંગઠનનો અર્થ, હેતુઓ, કાર્યો.
- ૩.૨ જુદા જુદા રાષ્ટ્રિય સ્તરના મજૂર સંગઠનો- ITUC, INTUC, HMS, UTUC. (પરિચયાત્મક)
- ૩.૩ કામદાર કલ્યાણનો અર્થ, મહત્વ.
- ૩.૪ કારખાના અંદર તેમજ બહાર અને ફરજિયાત તેમજ મરજિયાત પૂરી પડતી કલ્યાણ યોજનાઓ.
- ૩.૫ મજૂર કાયદાની જરૂરિયાત, હેતુ.

એકમ : ૪

- ૪.૧ કારખાનાનો કાયદો - ૧૯૪૮ / ઔદ્યોગિક તકરાર ધારો - ૧૯૪૭.
- ૪.૨ કોન્ટ્રાક્ટ લેબર એક્ટ - ૧૯૭૦ / મજૂર સંઘનો કાયદો - ૧૯૨૬.
- ૪.૩ એપ્રેન્ટીસશીપ એક્ટ - ૧૯૬૧ અને મેટરનીટી બેનીફીટ એક્ટ - ૧૯૬૧.
- ૪.૪ લઘુત્તમ વેતન ધારો - ૧૯૪૮ / કામદાર વળતર ધારો - ૧૯૨૩.
- ૪.૫ પગાર અને વેતન ચુકવણી ધારો- ૧૯૩૬ / સમાન વેતન ધારો - ૧૯૭૬.

સંદર્ભગ્રંથ

૧. અસંગઠિત વિભાગમાં સ્ત્રીકામદારો, ચંદ્રિકાબેન રાવલ, પાર્શ્વ પ્રકાશન, અમદાવાદ.
૨. ઔદ્યોગિક કર્મચારીઓને સ્પર્શતા કાયદાઓનો પરિચય, રવનીકાંત શેઠ, યુનિ.ગુ.નિ.બોર્ડ.પ્ર.આ.-૧૯૯૩.
૩. ઔદ્યોગિક રોજગાર (સ્થાયી હુકમો ધારો) ૧૯૪૬, પી.એસ.પટેલ યુનિ.ગુ.નિર્માણ બોર્ડ પ્ર.આ.૧૯૯૯
૪. ઔદ્યોગિક સમાજશાસ્ત્ર, જય પ્રકાશન એમ ત્રિવેદી, યુનિ.ગુ.નિ.બોર્ડ પ્ર.આ.-૨૦૦૧
૫. લેબર લોઝ (મજૂર કાયદા) સંપાદક: ગિરીશ એસ.જરોદિયા પ્ર.આ.૨૦૦૫, એસ બી ડી પબ્લીકેશન, અમદાવાદ.
૬. મજૂરોનું અર્થશાસ્ત્ર, બી.જી.મણીયાર, પ્ર.આ. ૧૯૯૮ સંકેત લો.બુક સેલર્સ, પ્ર.આ.-૧૯૯૯
૭. મજૂર કાયદાઓની સરળ સમજૂતી, પી.એસ.પટેલ, સંકેત લો બુક સેલર્સ, અમદાવાદ, ત્રીજી આવૃત્તિ ૨૦૦૫.
૮. ~~ink shveta 0vm A Eglk s.b.2, idl pkr, rat pH ken, idl I~~
૯. ~~A Eglk snj x 5, Dlg e paDe, A= `apaDe, rat pH ken, idl I~~
૧૦. ~~A Eglk snj x 5, sUr rja an~~
૧૧. ~~watnsailk sabbaj I, DIB d er paDe,]trpe ihd s.54a, lqn]~~
૧૨. ~~amp. 2 s.b.2 ad gya fika DIB d er paDe,]trpe ihd s.54a, lqn]~~
૧૩. ~~watns. 6val DIB d er paDe,]trpe ihd s.54a, lqn]~~
૧૪. ~~A Eglk ivva A E]nkas Lja, DIB d er paDe,]trpe ihd s.54a, lqn]~~
૧૫. Case Lawson Industrial Relations Issues and Implications, L. Mishra, Excel Books, Delhi.
૧૬. Dynamics of Industrial Relations, C.B. Maroria, Himalaya Publications, Mumbai.
૧૭. Labour Sector Reform in India, anjay Tivari, New Delhi.

૧૮. Labour Welfare, Trade Unionism and Industrial Relations, S.D. Punekar, Publishing House, Mumbai.
૧૯. Labour Problems, Social Welfare and Security, D.R. Agrawal, King Books Delhi.
૨૦. Industrial Sociology, Harsha Rastogi, King Books, Delhi.
૨૧. Case Laws on industrial relations issues and implications, L.Mishra International management institute, Excel books, New Delhi, 1st ed. 2006.
૨૨. Labor Laws, Taxman, Taxmann Allied, Service.P.Ltd, New Delhi, 2006.
૨૩. Labor Problems & remedies, H.L.Kumar, Law Pub. Co.Pvt.Ltd. N.D. 4th ed 2004.
૨૪. Practical Guide to labor management H.L.Kumar, Universal Law Pub. Co. Pvt. Ltd. Delhi, 4th ed. 2004.
૨૫. Employer's guide to Labor laws S.R.Sumat Reprint -2006.
૨૬. Labor laws every body should know, H.L. Kumar, Universal Law Pub.Co.Ltd.New Delhi 3rd ed.2006.
૨૭. Industrial Relations, Arun Monappa, Tata McGraw-Hill New Delhi, 2nd Reprint 2006.

પેપર નં- ૪૦૩ કેન્દ્રનિવાસ (૩૦ દિવસ) અને શૈક્ષણિક પ્રવાસ

ગુણ - ૧૦૦ (આંતરિક - ૩૦ + બાહ્ય - ૭૦)
ક્રેડિટ ૦૪+ ૦૨ = ૦૬

કેન્દ્રનિવાસ

સંદર્ભગ્રંથ

૧. સંગઠન તાલીમ એક માર્ગદર્શિકા, સુરેશ પ્રજાપતિ, ઓએસીસ એ સેલ્ફલેસ ઇન્ટરનેશનલ સોસાયટી, વડોદરા.
૨. સહભાગી ગ્રામીણ ચકાસણી, સીઈઈ, અમદાવાદ.
૩. Note on Field Instructions, V.P. Bet, TAPASWEE, Avanti Nagar, Solapur, Maharashtra, 1989.
4. Fieldwork Supervision, Delhi School of Social Work, Delhi University, Delhi, 1957.
5. Fifty Years of Social Work Education in India, K.K. Jacob.
6. "A Critical Study of Fieldwork Training in Social Work Education in Shivaji University", B.T. Lawani, Kolhapur (Unpublished M. Phil Dissertation), 1989.
7. Sixty Years of Social Work Education, MASWE, Nagpur, 1995.
8. Fieldwork and Social Work, M.V. and S.N. Rao, Murthy, Waltair, Department of Sociology and Social Work, 1970.
9. Continuity and Change in Indian Society, Bindeshwar Pathak, Concept Publishing Company, New Delhi, 1998.
10. Fieldwork Training in Social Work Education, K.G. and B.T. Lawani, Pathan, Bharati Vidyapeeth, Bijapur Road, Solapur, Maharashtra, 1990.
11. Fieldwork in Social Work Education R.R..Singh,(A Perspective for Human Services Profession), Concept Publication Co., New Delhi, 1985.
12. The Fieldworkers and the Field, M.N.Srinivas, Delhi, Oxford University Press, 1983.
13. Note on Fieldwork Training in Social Work, I.S.Subhedar, SWASS,7,Namrata Appt. Kadamwadi Road, Maharashtra, 1988.

પેપર નં- ૪૦૪ લઘુશોધ નિબંધ (વૈકલ્પિક)

ગુણ - ૧૦૦ (આંતરિક - ૩૦ + બાહ્ય - ૭૦)
ક્રેડિટ - ૦૫

લઘુશોધ નિબંધ:

The Student will be required to conduct research and prepare a dissertation on a topic to be selected in consultation with respected supervisor and the coordinator/head.

Break up of continuos Internal Evalation:

Sr.	Evaluation	Marks
1	Coordinator (Quality of research, Alertness regarding subject, presentation)	10
2	Regularity , subject selection, Report writing, presentation, Meaningfulness of Data	20
	Total	30

પેપર નં- ૪૦૪ માનવ અધિકાર (વૈકલ્પિક)

ગુણ - ૧૦૦ (આંતરિક - ૩૦ + બાહ્ય - ૭૦)
ક્રેડિટ - ૦૫

એકમ:- ૧

- ૧.૧ માનવ અધિકારનો અર્થ અને ખ્યાલ.
- ૧.૨ માનવ અધિકારનું મહત્વ અને સ્વરૂપ અને વિચારસરણીઓ.
- ૧.૩ ભારતીય બંધારણ અને માનવ અધિકારો અને માનવ અધિકારોની વિશેષતાઓ.
- ૧.૪ ભારતીય સમાજમાં માનવ અધિકારોની ઉપયોગીતા / ભારતમાં માનવ અધિકારોનો અમલ.
- ૧.૫ યુનોના માનવ અધિકારો / રાષ્ટ્રીય માનવ અધિકાર પંચ- રચના અને કાર્ય.

એકમ:- ૨

- ૨.૧ રાજ્ય માનવ અધિકાર પંચ- રચના અને કાર્ય
- ૨.૨ રાષ્ટ્રીય મહિલા આયોગ - રચના અને કાર્ય.
- ૨.૩ શૈક્ષણિક સંસ્થાઓ અને માનવ અધિકારો.
- ૨.૪ પ્રેસ મીડિયા અને માનવ અધિકારો.
- ૨.૫ બિન સરકારી સંસ્થાઓ અને માનવ અધિકાર.

એકમ:- ૩

- ૩.૧ સ્ત્રીઓના માનવ અધિકારો.
- ૩.૨ બાળકોના માનવ અધિકારો.
- ૩.૩ દલિતોના માનવ અધિકારો.
- ૩.૪ કેદીઓના માનવ અધિકારો.
- ૩.૫ લઘુમતીઓના માનવ અધિકારો

એકમ:- ૪

- ૪.૧ માનવ અધિકારોનું આંતરરાષ્ટ્રીય ઘોષણાપત્ર.
- ૪.૨ હ્યુમન રાઇટ વોચ સંગઠન - રચના અને કાર્ય
- ૪.૩ માનવ અધિકારોનું વર્ગીકરણ.
- ૪.૪ માનવ અધિકારના સંવર્ધન માટેના ઉપાયો.
- ૪.૫ માનવ અધિકાર અધિનિયમ - ૧૯૮૪. ટૂંકી સમજૂતી.

સંદર્ભ ગ્રંથ

૧. શાહ મહેન્દ્ર કે, માનવ અધિકારો શાંતિ અને વિકાસ : વિકાસશીલ રાષ્ટ્રોના સંદર્ભ, ગુજરાત વિદ્યાપીઠ, સંશોધન શ્રેણી.
૨. રાવલ કૌશિક સી., ૨૦૦૨, માનવ અધિકારો, મીત પબ્લિકેશન.
૩. ઓઝા ડી.કે., ૨૦૦૩, અનુવાદ - રમેશ બેટાઈ : સ્વૈચ્છિક આંદોલનો અને ગાંધીવાદી અભિગમ, નેશનલ બુક ટ્રસ્ટ, ઇન્ડિયા.
૪. કારીઆ એ.એન., માનવ અધિકારો, સી. જમનાદાસ કંપની, અમદાવાદ.